

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ RAPORU

Akşehir Ticaret ve Sanayi Odası
tarafından hazırlanan Amerika Birleşik
Devleti Ülke Raporudur

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ.....	5
1. İLK BAKIŞTA A.B.D.....	6
2. EKONOMİK YAPI	7
3. TİCARET GENEL GÖRÜNÜMÜ	7
4. İDARİ VE SİYASİ YAPI.....	9
4.1. Yargı	9
4.2. Nüfus ve Nüfus Dağılımı.....	10
4.2.1. ABD'nin Tarihsel Nüfusu	11
4.3. İşgücü.....	11
5. EKONOMİK YAPI	12
5.1. Ekonomik Performans Değerlendirmesi.....	14
5.2. Ekonomide Geleceğe Yönelik Beklentiler	15
6. EKONOMİDE ÖNE ÇIKAN SEKTÖRLER	15
6.1. Tarım ve Hayvancılık	15
6.2. Sanayi	16
6.3. İnşaat.....	16
7. ULAŞTIRMA VE TELEKOMÜNİKASYON ALTYAPISI	17
7.1. Havayolu.....	17
7.2. Karayolu	17
7.3. Demiryolu	18
7.4. İletişim.....	18
7.5. Bilişim Teknolojisi	18
7.6. Basın-TV	18
7.7. Enerji	18
7.8. Bankacılık ve Finans.....	19
8. ÜYE OLDUĞU ULUSLARARASI KURULUŞLAR	19
9. İHRACAT.....	23
9.1. ABD'nin İhracatında Başlıca Ülkeler (Milyar Dolar).....	23
9.2. İhracatında Başlıca Ürünler	24
10. İTHALAT	25
10.1. İthalatında Başlıca Ülkeler	25
10.2. ABD'nin İthalatında Başlıca Ülkeler (Milyar Dolar).....	25
10.3. İthalatında Başlıca Ürünler.....	26

11.	DIŞ TİCARET REJİMİ	27
11.1.	İhracat Rejimi	27
11.2.	İthalat Rejimi	28
11.3.	Tarifeler ve Diğer Vergiler	29
11.4.	Vergiler	30
11.5.	Serbest Ticaret Bölgeleri	30
12.	ABD’NİN TÜRKİYE’DEKİ DOĞRUDAN YATIRIMLARI	31
12.1.	Ülkemizin ABD’deki Yatırımları	32
12.2.	Türkiye ile ABD Arasında Gerçekleştirilen Ticaret Rakamları.....	33
13.	TÜRKİYE’NİN ABD’YE İHRACATI	35
13.1.	ABD’ye İhracatımızda Başlıca Ürünler (Bin Dolar)	35
13.2.	ABD’den İthalatımız	39
13.2.1.	ABD’den İthalatımızda Başlıca Ürünler (Bin Dolar).....	39
14.	İKİ ÜLKE ARASINDAKİ TİCARETİN ALTYAPISINI DÜZENLEYEN ANLAŞMA VE TOPLANTILAR.....	41
14.1.	Türkiye-ABD Ticaret ve Yatırım Çerçeve Anlaşması (TIFA)	43
14.2.	Ekonomik Ortaklık Konseyi (EOK)	43
14.3.	Yürürlükteki Anlaşmalar	44
15.	YATIRIMLAR	44
15.1.	ABD’deki Doğrudan Yabancı Sermaye Yatırımları 2012-2014 (Milyon Dolar)	45
15.2.	ABD’nin Yurtdışındaki Doğrudan Yatırımları 2012-2014 (Milyon Dolar)	45
16.	ABD’DE ŞİRKET KURMA.....	46
17.	ABD’YE KADRO TRANSFERİNE İLİŞKİN GÖÇMENLİK KOŞULLARI	47
18.	ABD’DE SAĞLANAN YATIRIM TEŞVİKLERİ	48
19.	ŞİRKET BİRLEŞMELERİ VE MARKA SATIN ALMALAR	48
20.	A.B.D. DEKİ TÜRK MESLEK ÖRGÜTLERİ	49
21.	ABD’DE BULUNAN TÜRK DERNEKLERİ.....	53
22.	KAYNAKÇA	61

YÖNETİCİ ÖZETİ

- ❖ ABD topraklarının %5'i şehir ve yollardan, %26'sı ekilebilir araziden, %21'i ormanlardan ve %21'i diğer alanlardan oluşmaktadır. ABD, çok çeşitli iklim yapısına ve çöl, dağ ve ormanlar bakımından çok fazla çeşitlilik gösteren bir topografyaya sahiptir. Michigan ve Superior gölleri, 50.000 km² alana sahip göller olup, Missouri (4.090 km) ve Mississippi (3.770 km) ülkenin en uzun nehirleridir.
- ❖ Türkiye'nin 2016 yılı itibariyle A.B.D.'ye ihracatı 6milyar dolardır. İthalatımız ise 11milyar dolardır.
- ❖ ABD'nin sahip olduğu başlıca doğal kaynaklar; kömür, bakır, kurşun, molibden, fosfat, uranyum, boksit, altın, demir, civa, nikel, gümüş, tungsten, çinko, petrol ve doğal gazdır.
- ❖ Türkiye ile A.B.D. arasında önemli olan başlıca sektörlerimiz; otomotiv sektörü, tekstil ve hazır giyim, makine, elektrik ve elektronik sektörü ile gıda ve tarım sektörüdür.
- ❖ İki ülke arasında yaşanan başlıca sorunlara baktığımızda; nakliye sorunu, vize, A.B.D.'de yer alan Türk firmalarının azınlığı ve Fuar anlayış yapılarında farklılıklarının olması başlıca ele alınması gereken konulardır.
- ❖ Ülkemizden A.B.D.'ye en çok otomotiv ve demir-çelik ürünleri ihraç edilmektedir. Tekstil & hazır giyim, tarım & gıda, makine ve hava taşıtları da A.B.D.'ye ihraç ettiğimiz diğer önemli ürün gruplarıdır.
- ❖ Amerikan ekonomisinde yapısal olarak rol oynayan iki temel unsurun ilki zengin doğal kaynakları, diğeri ise nitelikli işgücüdür.

1. İLK BAKIŞTA A.B.D.

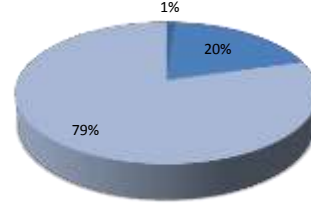
Nüfus:	323.727.000
Dil:	İngilizce
Din:	Protestan, Roman Katolik
Başkent:	Washington
Yüzölçümü:	9.826.675 km ²
Başlıca Şehirleri:	New York, Los Angeles, Chicago, Miami, Houston, Philadelphia, Washington, Boston
Ağırlık Ölçüleri:	Imperial Sistem
Para Birimi:	Amerikan Doları (US\$)
Yönetim Şekli:	Federal Cumhuriyet
Etnik Yapı:	%79.96 beyaz, %12.85 siyah, %4.43 Asyalı, %1.15 yerli, %1.61 diğer
Devlet Başkanı:	Barack H. Obama
Ekonomi Bakanı:	Jacob Lew

2. EKONOMİK YAPI

Temel Ekonomik Göstergeler	2016 (TAHMİN)
GSYH (Milyar\$):	18.9 59
Reel GSYH Büyüme (%):	3,06 %
Kişi başı GSYH (SAP) (1000 \$):	58.6 24
Enflasyon (%):	2,1
Cari Denge (Milyar \$):	- 440, 4

GSYH'nin Sektörel Dağılımı

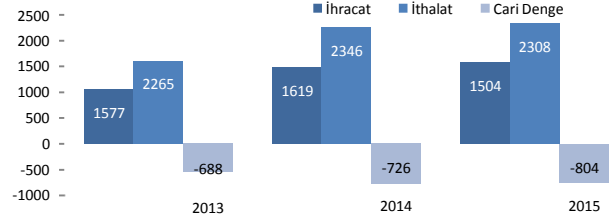
Kaynak: CIA World Factbook

3. TİCARET GENEL GÖRÜNÜMÜ

Ticaret Genel Bilgiler 2015

İhracat (Milyar\$)	1.504
İthalat (Milyar\$)	\$2.308
İhracat (GSYH%)	10,1
İthalat (GSYH%)	15,5
Ticaret (GSYH%)	25,6
Dünya Ticaretine Oranı:	11,7
Dünya Sıralaması	1

Ticaret Dengesi

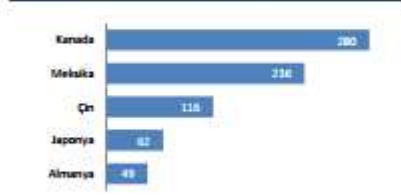
Toplam

İhracat 2

İthalat 1

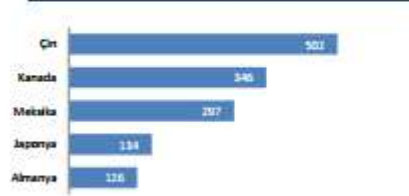
Kaynak: Trade map

İhracatta İlk 5 Ülke (Milyar \$)

İhracat Ürünleri (milyar \$)

İthalatta ilk 5 Ülke (Milyar \$)

İthalat Ürünleri (milyar \$)

İhracat Ürünleri (milyar \$)

İthalat Ürünleri (milyar \$)

Fasıl Adı (HS2)	2015	Fasıl Adı (HS2)	2015
Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	74,7	Otomobil, steysin vagonlar, yarış arabaları	169,1
Otomobil, steysin vagonlar, yarış arabaları	55,3	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	132,6
Kara taşıtları için aksam, parçaları	43,9	Telli telefon-telgraf için elektrikli cihazlar	102,4
Telli telefon-telgraf için elektrikli cihazlar	34,8	Otomatik bilgi işlem makineleri, üniteleri	81,4
Elektronik entegre devreler	33,5	Başka yerde belirtilmemiş ürünler	80,7
Tıp, cerrahi, dişçilik, veterinerlik alet ve cihazları	26,0	Kara taşıtları için aksam, parçaları	66,5
Otomatik bilgi işlem makineleri, üniteleri	25,0	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	64,4
Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	24,6	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	51,4
Altın (ham, yarı işlenmiş, pudra halinde)	19,3	Elektronik entegre devreler	28,8

4. İDARİ VE SİYASİ YAPI

ABD Başkanı, yürütmenin başı olarak Federal Hükümet kurum ve kuruluşlarına yönelik politikaları belirler ve yürütülmesini sağlar. Buna ilaveten, yasal olarak Başkan gümrük, vergiler ve diğer ticari konularda karar vermek ve tedbirler almak konusunda yetkili kılınmıştır.

ABD Kongresi; ABD Senatosu ve Temsilciler Meclisi olmak üzere iki ayrı yasama biriminden oluşmaktadır. Senato, her bir eyaletten 2 üye olmak üzere toplam 100 sandalyeden oluşmaktadır.

ABD’de son başkanlık seçimi 8 Kasım 2016 tarihinde tarihinde gerçekleştirilmiş olup, Cumhuriyetçi Parti Adayı Donald Trump %48 (57.991.528) oy alarak ABD başkanı olarak seçilmiştir.

ABD’nin eyaletleri; Alabama, Alaska, Arizona, Arkansas, California, Colorado, Connecticut, Delaware, District of Columbia, Florida, Georgia, Hawaii, Idaho, Illinois, Indiana, Iowa, Kansas, Kentucky, Louisiana, Maine, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Mississippi, Missouri, Montana, Nebraska, Nevada, New Hampshire, New Jersey, New Mexico, New York, North Carolina, North Dakota, Ohio, Oklahoma, Oregon, Pennsylvania, Rhode Island, South Carolina, South Dakota, Tennessee, Texas, Utah, Vermont, Virginia, Washington, West Virginia, Wisconsin ve Wyoming’dir. District of Columbia ABD’nin federal bölgesidir.

4.1. Yargı

ABD’deki en yüksek mahkeme olan ve kanunların anayasaya uygunluğunu denetleyen Anayasa Mahkemesi, bir Başkan ve 8 üyeden oluşmaktadır. Yargıçlar

Başkan tarafından ömür boyunca görev yapmak üzere atanır ve Senato tarafından onaylanırlar.

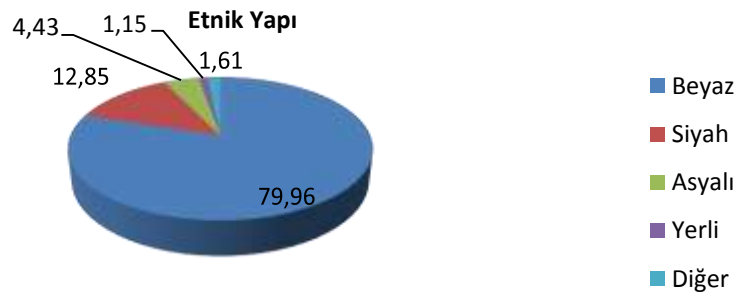
4.2. Nüfus ve Nüfus Dağılımı

ABD İstatistik Bürosu'nun (US Bureau of Census) tahminlerine göre 323,7 milyon (Haziran 2016 tahmini) olan ABD nüfusunun sürekli biçimde artarak 2025'de 346 milyon, 2050 yılında 400 milyon olması beklenmektedir. 2012 yılında beyaz nüfusun toplam nüfusun yaklaşık %80'ini oluşturduğu tahmin edilmekte olup, 2050 yılında bu oranın %69,8'e düşeceği tahmin edilmektedir.

Ülke nüfusunun %19,4'ü 0-14 yaş, %66,2'si 15-64 yaş arasında olup, %13,9'u da 65 yaş ve üstündedir. 2050 yılında 65 yaş ve üstü olan nüfusun toplam nüfusun %20,9'unu oluşturacağı öngörülmektedir. Nüfusun %82'den fazlası kentlerde yaşamaktadır. Ortalama yaşam süresi kadınlarda 77,1 yıl, erkeklerde 81,9 yıldır.

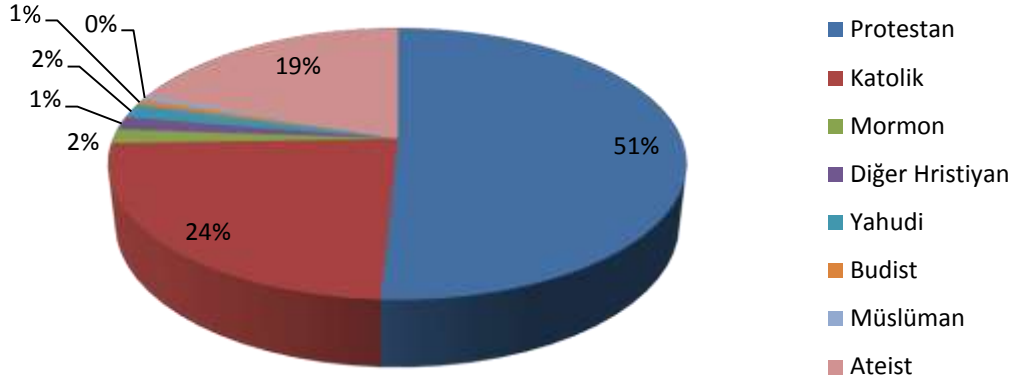
Etnik gruplar itibarıyla ele alındığında, ülke nüfusunun %77,66'sı beyaz, %13,17'si siyah, %5,26'sı Asya kökenli, %1,24'ü Amerikan ve Alaska yerlisi, %0,23'ü de Hawaii ve diğer Pasifik Adaları kökenlidir. Hispaniklerin %88,15'i beyaz olmakla birlikte siyah veya Asya kökenli de olabilmekte ve toplam nüfusun %17,1'ini oluşturmaktadır. Hızla büyüyen Hispanik nüfusun 2050 yılında toplam nüfusun %30,6'sını oluşturacağı tahmin edilmektedir.

ABD'de yabancı ülke doğumlu 38 milyonun üzerinde kişi yaşamaktadır. Ülke, dünyanın en kalabalık 5. İspanyolca konuşan nüfusunu barındırmaktadır. Hispanik göçmenlerin daha çok Güney Batı bölgelerine (özellikle California, Teksas ve Florida) yerleştikleri ve bölgedeki nüfusun %25'ini oluşturdukları tahmin edilmektedir. Asya kıtasından gelen göçmenlerin ise batı sahillerine, Hawaii, New York, Boston, Chicago ve Houston'a yerleştikleri gözlenmektedir. Diğer taraftan, Afrika kökenli göçmenler ise çoğunlukla güneydoğu sahillerine yerleşmektedir.

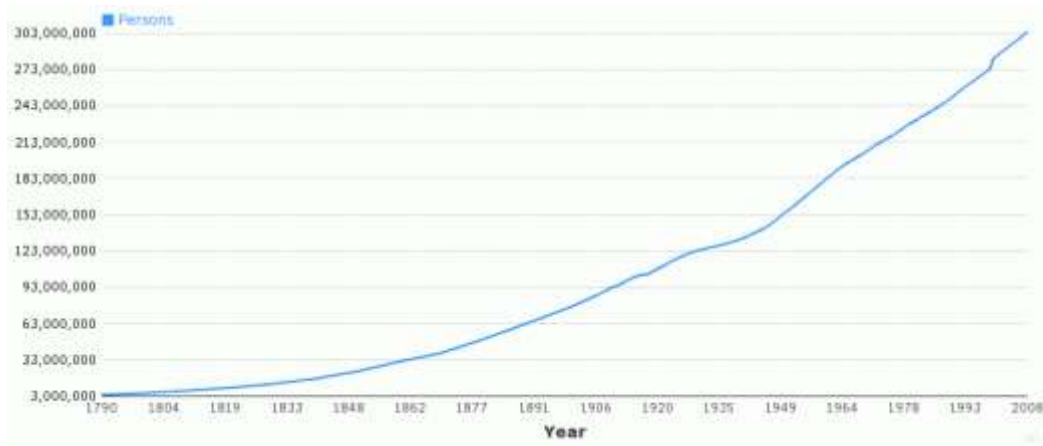

ABD'de dünyanın dört bir yanından her çeşit dinin üyeleri bulunabilmekle beraber başlıca inanç grupları şunlardır:

İnanç

4.2.1. ABD'nin Tarihsel Nüfusu

Kaynak: United States Census Bureau, chartsbin.com

ABD nüfusu, 'U.S. Population Projections: 2005–2050' raporuna göre 2050 yılında 438 milyona ulaşacaktır. Bu artışın %82'si ise ülkeye yapılan göçler ve göç edenlerin çocuklarından kaynaklanacaktır. Baby Boomer neslinin gittikçe yaşlanmasıyla ülkenin yaşlı nüfusu ikiye katlanacaktır.

Amerika nüfusunun %51'ini Protestanlar, %23,9'unu Roman Katolikler, %3,3'ünü Diğer Hristiyanlar, %1,7'sini Yahudiler, %0,7'sini Budistler, %0,6'sını Müslümanlar, %4'ünü Hindular, %1,2'sini Diğer Dinler ve %16,1'ini ise herhangi bir dine mensup olmayan kişiler oluşturmaktadır.

4.3. İşgücü

ABD'de işgücüne katılım oranı 1948 yılındaki %59 düzeyinden 2005 yılında %66'ya yükselmiştir. Kadınların işgücüne katılımı %32'den %59'a yükselirken erkeklerin

işgücüne katılımı %87'den %73'e düşmüştür. İşgücü artış hızı 90'lı yıllarda %1,3 iken 2000-2010 arasında yavaşlayarak 0,8'e düşmüştür. 2010-2020 arasında işgücü artış oranı 0,7 olup işgücünün 164 Milyona ulaşacağı öngörülmektedir.

5. EKONOMİK YAPI

ABD, 323 milyonu aşan nüfusu ve 19 trilyon dolara ulaşan GSYİH'si ile dünyanın en büyük ve önemli pazarlarından biridir. Ülke, dünyanın en büyük ithalatçısı olma özelliğinin dışında, dünyanın en büyük doğrudan yabancı sermaye kaynağı konumu ile hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerin yöneldiği bir hedef pazardır. ABD ekonomisi, dünya ekonomisini birebir etkileme gücüne sahip olması nedeniyle de önemli ve belirleyici bir ekonomidir.

ABD, dünya toplam ithalatının %19'unu tek başına temsil etmektedir ve bu konuda dünyada açık ara birinci sırada bulunmaktadır. 2011 yılına kadar dünyanın en büyük ihracatçısı olan ABD Ekonomisi, 2012 yılındaki \$2,2 Trilyonluk ihracatıyla dünyada Çin'den sonra ikinci sırada bulunmaktadır. Amerika dünyanın en çok yatırım çeken ülkesidir,

ABD'de 2007 yılında başlayan kriz, 1929'daki Büyük Buhran'dan bu yana görülen en ağır ve en derin kriz olmuştur. Ülke 2009'da hem ekonomik durgunluk hem de artan işsizlik ile mücadeleye girmiş, 2010 yılında ise krizden çıkış eğilimine girmiştir. Reel GSYİH 2008 yılında %0,3 ve 2009 yılında %2,8 azalmıştır. 2010 yılında ise ekonomide %2,5'lük bir toparlanma gerçekleşmiştir. 2011 yılında ise Avrupa borç krizi ve bütçe üzerindeki baskılardan etkilenen ekonomi %1,8 büyümüştür. 2012'de %2,8, 2013'te %1,6 büyüyen ABD ekonomisinin, 2014-2017 döneminde ortalama %2,6 büyüyeceği tahmin edilmektedir.

2011 yılında ülke ekonomisini olumsuz etkileyen gelişmeler arasında Arap Baharı olayları nedeniyle petrol fiyatlarının tırmanışa geçmesi, özellikle elektronik ve otomotiv sektörlerinin olumsuz etkilenmesine sebep olan Japonya Depremi ve Avrupa borç krizi yer almaktadır. Bu gelişmelere ek olarak, finansal kriz sonrası istihdam yaratacak büyümenin yakalanamaması, gelirlerde beklenen artışa ulaşamaması ve bütçe açıkları ile etkin mücadele edilememesi gibi etkenlerin, ekonominin 2007 yılı seviyesine dönmesini engellediği düşünülmektedir.

Ekonomik kriz öncesi 2008 yılında %5,7 olarak saptanan işsizlik oranı krizin iş dünyasını etkilemesi sonrası 2009'da %9,3'e yükselmiştir. Devam eden yıllarda büyük bir değişim görülmezken 2013 itibarı ile işsizlik oranı %7,3'e düşmüştür.

2013 yılında istihdamdaki olumlu gelişmeler, perakende satışlarındaki yükseliş, tüketici güvenindeki istikrarlı artış ve de mali disiplin nedeniyle ABD ekonomisinin

olumsuz etkinlenmeyeceği izlenimi oluşmaktadır. Ancak otomotiv satışlarındaki istikrarsızlık ve petrol fiyatlarındaki değişikliklerin tüketim harcamalarını olumsuz etkilebileyeceği de uzmanlarca dile getirilmektedir. Ekonomideki diğer önemli bir gelişme ise üst gelir borsadaki tırmanışın üst gelir düzeyindeki tüketim ve tüketici güveni üzerindeki olumlu etkisidir.

Dünya çapında kapitalist ekonomik sistemin en büyük örneği olarak gösterilen ABD ekonomisinde, üretim ve hizmetlerin büyük bir bölümü özel sektör tarafından tüketilmekte (%71,1) ve sağlanmakta (%87,3) olup, dünya çapında kamunun ağırlığının bu kadar az olduğu başka bir ekonomi bulunmamaktadır.

Amerikan ekonomisinin gücü temel olarak zengin doğal kaynaklar ve nitelikli işgücünden gelmektedir. ABD verimli toprakları, zengin mineral yatakları, elverişli iklim koşulları ve diğer doğal kaynakları ile ekonomik büyümenin sağlanması açısından çok uygun bir ortama sahiptir. ABD aynı zamanda, iletişim ve bilgi teknolojileri alanında kolay uyum sağlayabilen ve yetenekli işgücünün eğitime de büyük önem vermektedir.

Tüm dünyadan, bilim ve teknoloji dallarında eğitim almış yetenekli ve zeki gençlerin beyin göçü yoluyla ABD ekonomisine kazandırılması, sorunların çözümünde ve ülkenin gelişiminde anahtar rolü olan bir araç olarak görülmektedir.

Yeni ekonomi kavramı çerçevesinde bilgi ve iletişim teknolojileri (ICT), hizmet sektörünü ekonominin en önemli bileşeni haline getirmiştir. Ekonomiye yön veren başlıca sektörler; motorlu taşıtlar, uzay ve havacılık, iletişim, kimyasallar, elektronik ve bilişim (IT) sektörleridir. 1990'lı yıllarda yaşanan teknolojik dönüşüm ile birlikte geleneksel imalat sanayinin bir bölümü ileri teknoloji ve işgücü verimliliği tekniklerini benimsemiştir. Ancak ithal girdisi yüksek mallar üreten sektörler ciddi zorluklarla karşılaşmış olup üretimlerini daha düşük maliyetli ülkelerde sürdürme yoluna gitmişlerdir.

Ziraat sektörü GSYİH'nin yüzde olarak küçük bir oranına sahip olmakla birlikte oldukça verimlidir. ABD, gıda ve işlenmiş gıda ürünleri ihracatında dünyanın önde gelen ülkeleri arasındadır. 2013 yılında 141 milyar dolarlık ziraat ürünü ihraç edilmiştir. Küçülen tarım sektörünün ve 2014-2017 döneminde yıllık ortalama %2,3 büyüyeceği tahmin edilmektedir.

Sanayi sektörü ABD'de 2013 yılı GSYH'sinin %19,5'ünü, toplam işgücünün ise %20,3'ünü sağlamaktadır. İş dünyasındaki harcamaların artışına bağlı olarak sanayi sektörü, ABD'nin ekonomik toparlanma sürecinde başrolü oynamıştır. Ekonomik Analiz Bürosu (BEA), GSYİH'ye katkısı açısından 2008 ve 2009 yıllarında düşüş gösteren sektör, 2010 yılında %4,4 genişlemiş ve bu genişleme 2011 yılında da %1,5 artış ile devam etmiştir. Daha çok dayanıklı tüketim mallarından kaynaklandığı düşünülen sektör genişlemesi 2012 yılında %3,2 olarak gerçekleşmiştir. 2014-2017 döneminde ise sanayi sektörünün yıllık ortalama %2,5

büyüyeceği öngörülmektedir. Sanayinin öne çıkan alt sektörleri arasında havacılık ve uzay sanayi, telekomünikasyon, kimyasallar, elektronik ve bilgisayarlar yer almaktadır.

ABD, Uluslararası Motorlu Araç Üreticileri Birliği'ne (OICA) göre 2012 yılında dünya otomotiv üretiminde Çin, Almanya, Japonya ve Güney Kore'nin ardından beşinci sırada yer almaktadır. 2008 ve 2009 yıllarında, sırasıyla 13,6 ve 10,7 milyon adet satışı bulunan otomotiv sektörünün (hafif ticari araç, otomobil, ağır ticari araç) 2010 yılında 12,9 milyon adet satış gerçekleştirdiği gözlenmektedir (IHS). 2011 yılında 13,1 milyon adet olarak gerçekleşen otomotiv satışları hafif ticari araç satışları, 2012 yılında 14,9 milyon adete yükselmiştir. 2013 yılında binek otomotiv satışlarının 15,6 milyon adete yükselmesi beklenmektedir.

Hizmetler sektörü, 2011 ve 2021 yılı GSYİH'sinin yaklaşık %79,9 ve %79,7'sini oluşturmaktadır. Sektörün, 2013 yılında %1,9 ve 2014-2017 döneminde yıllık ortalama %2,4 genişleyeceği öngörülmektedir. 2009 yılında, krizin etkileri ve potansiyel rakiplerin pazara girmesi gibi unsurlara rağmen, ABD dünyanın en büyük hizmetler ihracatçısı ve ithalatçısı olarak yerini korumuştur. ABD Uluslararası Ticaret Komisyonu'nun 2011 "Hizmetler Sektörü Raporu"na göre, ülkenin hizmetler sektöründeki rekabet gücü, profesyonel hizmetler sektöründeki başarısından kaynaklanmaktadır.

ABD hizmet ticaretinde önemli olan diğer sektörler arasında finans, sağlık, ulaşım ve emlak sektörlerini saymak mümkündür. Krizden sonra en çok gelişme gösteren sektörler arasında perakendecilik, bilişim, sanat ve eğlence sektörü öne çıkmaktadır. ABD Ekonomik Analiz Bürosu verilerine göre, kriz sonrası gelişimi olumsuz seyir izleyen sektörler arasında ise inşaat, finans ve sigortacılık sektörü ile eğitim hizmetleri bulunmaktadır.

5.1. Ekonomik Performans Değerlendirmesi

ABD Ekonomisi, Gayri Safi Yurt İçi Hâsıla anlamında dünyanın en büyük ekonomisi ve en önemli endüstri merkezidir. Üretim ve hizmetlerin %70'i özel sektör tarafından sağlanmaktadır. Dünyanın en büyük enerji üreticisi, tüketicisi ve ithalatçısıdır.

ABD'den başlayarak küresel mahiyet kazanan mali ve ekonomik krizle baş edilmesi amacıyla ABD Yönetimi tarafından 2008 yılından itibaren uygulanan ekonomiyi canlandırma, teşvik, banka kurtarma, destekleme programları için milli gelirin %73'üne tekabül eden yaklaşık 10 trilyon dolarlık harcama yapılmıştır. Küresel ölçekte etkileri hissedilen söz konusu kriz 2009 ortası itibarıyla son bulmakla birlikte, krizin etkileri 2011 yılında da devam etmiştir.

2008 yılının sonlarında yaşanan küresel ekonomik krizden ABD ekonomisi ağır bir şekilde etkilenmiş ve 2008 yılında %3 küçülmüştür. Ekonomide toparlanma 2012 yılı itibariyle başlamış ve %2,8'lik bir büyüme görülmüştür.

ABD Ekonomisinde 2008 yılındaki ekonomik kriz sonrası enflasyon oranlarında fazla değişiklik olmamıştır. Kriz sonrası küresel talepteki azalış enflasyon oranlarındaki durgunluğun sebebi olarak gösterilmektedir.

ABD Ekonomisinin işsizlik oranları kriz öncesi %5 seviyelerinde dalgalanırken 2008 yılındaki ekonomik krizden sonra yaklaşık %50 artmış ve %9,6 seviyelerine yükselmiştir. Krizin ABD ekonomisine en büyük darbeyi vurduğu alanlardan birisi olan işsizlik, 2011 yılından sonra toparlanma eğilimine girmiş ve son açıklanan verilere göre Aralık/2013'te %6,7 seviyesine gelmiştir.

5.2. Ekonomide Geleceğe Yönelik Beklentiler

	2013 ^a	2014 ^a	2015 ^a
GSYH (ABD\$ milyar)	16,369	17,043	17,706
Gerçek GSYH Büyümesi	2,0	3,0	3,0
Cari Açık (%GDP)	-	94703,04	-
	65553,22		
Tüketici Fiyatları	235,54	239,36	243,23
Bütçe Dengesi (%GDP)	2,4	2,5	2,5
^a Trading Economics öngörülleri			
Kaynak: Trading Economics			

6. EKONOMİDE ÖNE ÇIKAN SEKTÖRLER

6.1. Tarım ve Hayvancılık

ABD'de tarım ve hayvancılık, GSYİH'nin %1'ini teşkil etmekle birlikte dünyanın geri kalanıyla karşılaştırıldığında önemli bir üretim potansiyeli söz konusudur. Tarımsal ürün ihracatı toplam üretimde oldukça büyük bir paya sahiptir. Toplam tahıl üretiminin dörtte biri ihraç edilmektedir.

Başlıca ihraç ürünleri: Mısır, soya fasulyesi, buğday, tütün, pamuk, sorgum, patates, pirinç ve yulaftır. ABD'li üreticiler dünya mısır ve soya üretiminin %40'ını, sorgum üretiminin %25'ini gerçekleştirmektedir. Sağlam üretim altyapısı, inovatif gıda

işleme sanayisi ve güçlü markaları sayesinde ABD, dünyanın en büyük gıda ihracatçısı olmuştur.

6.2. Sanayi

ABD, üretim maliyetleri açısından daha ucuz bölgelere yönelen ABD’li firmalara rağmen, dünyanın en büyük imalat sanayisine sahiptir. 1992-2007 yılları arasında işgücü verimliliğindeki artış ile imalat sanayi yaklaşık %4 oranında büyürken üretimdeki verimlilik ise bu oranın iki katı şeklinde ekonomiye yansımıştır. Özellikle ilaç, havacılık ve uzay sanayi gibi ileri teknoloji gerektiren lider sektörler, imalat sanayinde önemli yer tutmaktadır. ABD’li kimyasal üreticileri dünyadaki toplam üretimin %30’unu gerçekleştirmektedir. Bilgisayar ekipmanı, yazılım ve yarı iletken maddelerin üretiminde 70’li ve 80’li yıllarda lider konumunda olan ABD firmaları, son dönemlerde yoğun bir rekabet ile karşı karşıyadır. Tekstil gibi geleneksel sektörlerde bir dönüşüm yaşanmış olup, yurtdışında daha düşük maliyetli üretim yapılabilecek merkezler tercih edilmiştir. Motorlu taşıtlar gibi bazı diğer sektörlerde ise, yeni üretim teknikleri ile verimlilik artışı sağlanmış, ancak özellikle de Japon üreticilerin şiddetli rekabeti ile karşı karşıya kalınmıştır.

6.3. İnşaat

GSYH’nin %5’ini oluşturan inşaat sektörü kilit öneme sahiptir. Hükümetin izlediği politikaların da etkisiyle 2007 yılında ev sahibi olanların oranı %68 ile dünya standartlarının üstünde gerçekleşmiştir. Ev satın almaların %90’ı “Mortgage” kredisi ile yapılmakta olup, yaşanan krizin en önemli sebeplerinden olan konut kredileri nedeniyle ev fiyatlarında önemli düşüşler yaşanmıştır.

ABD’de yaşanan ekonomik kriz inşaat sektörünü yurtdışındaki faaliyetlere yöneltmiştir. Özellikle Afganistan, Rusya, Libya ve Irak gibi ülkelerde yürütülen projelerde Türk ve ABD firmaları arasında güçlü bir işbirliği mevcuttur.

İnşaat firmaları kar elde etmekten çok ayakta kalmaya odaklandıklarından, yeni konut inşaatları 2008 yılında %33, 2009 yılında ise % 39 azalma göstermiştir. Ulusal Emlakçılar Birliği (National Association of Realtors, NAR) 2010 yılı için %23, 2011 yılı için ise % 42 büyüme tahmini yapmaktadır. Mevcut konut satışları ise 2008 yılında %13 oranında azalmış ancak 2009 yılında %5 oranında büyüme kaydedilmiştir (4.913.000 birimden 5.156.000 birime). 2010 yılında büyüme oranının % 2,7, 2011 yılında ise % 5,3 oranlarında gerçekleşmesi beklenmektedir.

NAR’a göre, 2008 yılında mevcut evler için ortalama fiyatlar 2007 yılındaki 219.000 Dolar düzeyinden 198.100 Dolar’a gerileyerek %9,5 azalma göstermiştir. Aynı dönemde yeni evlerin fiyatları da %6,4 gerilemiştir. 2009 yılında mevcut evler için ortalama fiyat 172.000 Dolar, yeni evler için 215.000 Dolar olarak gerçekleşmiştir.

2010 yılında ise fiyatların sırayla 173.000 ve 211.000 Dolar seviyesinde seyredeceği tahmin edilmektedir.

Bölgeler arasında çok büyük farklılaşmalar görüldüğü için ortalama fiyatların daha yakından incelenmesi gereklidir. Phoenix ve Las Vegas fiyatları, 2000 yılı düzeyinin yaklaşık %10 üzerinde olmakla beraber, beklenen tepe noktalarından %50 daha az değer taşımaktadır. General Motors Corporation ve Chrysler Group LLC firmalarının iflas etmelerinden dolayı, Detroit'teki evler 2000 yılı fiyatlarına göre %30 ucuzdur.

Federal Hükümet, doğal olmayan derecede düşük kabul edilebilecek düşük faiz oranlarıyla piyasaya çok büyük destek sağlamaktadır. Ayrıca Merkez Bankası (FED) yaklaşık 1 trilyon Dolar'lık konut kredisini satın almıştır. Hükümet, krediyle ev alanların evleri satarak kredileri ödemesini engellemeye yardımcı olmak amacıyla ek milyarlarca Dolar harcamaktadır. Bu amaçla 12 Aralık 2009 tarihinde sone eren bir fırsat sunulmuş ve ilk ev sahibi olanlara evin ön ödemesi üzerinden 8.000 Dolar vergi kredisi sağlanmıştır. Dolayısıyla mevcut piyasa tabanı suni olarak desteklenmektedir.

7. ULAŞTIRMA VE TELEKOMÜNİKASYON ALTYAPISI

7.1. Havayolu

Dünyadaki hava taşımacılığının %50'sini ABD'nin yurt içi uçuşları oluşturmaktadır. Ülkenin büyüklüğü nedeniyle şehirlerarası yolculuklarda havayolu tercih edilmektedir. 11 Eylül 2001'deki terör saldırıları ve SARS krizi, havacılık şirketlerinin ciddi mali krizler yaşamasına neden olmuştur. Ülkede toplam 13.513 havaalanı ve 5.287 helikopter pisti bulunmaktadır. 2012 yılı verilerine göre, Atlanta Hartsfield Havalimanından 95 milyon yolcu, Chicago O'Hare ve Los Angeles Uluslararası Havalimanlarından 67 milyon yolcu, Dallas-Fort Worth'dan 57 milyon yolcu geçiş yapmıştır. Kargo taşımacılığında öne çıkan havalimanları ise Memphis, Los Angeles ve Miami'dir.

7.2. Karayolu

Karayolu ulaşımında en fazla kullanılan araç otomobildir. Karayolu taşımacılığı, toplam taşımacılık içinde ağırlıklı paya sahiptir. ABD, toplam 6,5 milyon kilometreyi aşan karayolu ağı ile dünyada birinci sıradadır. Bu yolların 4,2 milyon kilometresi asfaltlanmış olup, 2,3 milyon kilometresi asfaltlanmamıştır. Asfaltlanmış yolların yaklaşık 75.000 kilometrelik kısmı otoban olarak kullanılmaktadır.

7.3. Demiryolu

Havayolu ve karayolu taşımacılığı ile rekabet etmesine rağmen demiryolları özellikle kısa mesafeli şehir içi taşımacılıkta sıklıkla kullanılmaktadır. Devlet destekli Amtrak şirketi ülke çapında faaliyet gösterirken Boston-New York-Washington koridorunda dünyanın en hızlı trenlerinden Acela çalıştırılmaktadır.

7.4. İletişim

ABD, 2009 yılı verilerine göre 141 milyon sabit hat ve 286 milyon mobil hat abonesi ile dünyanın en gelişmiş telekomünikasyon sektörlerinden birine sahiptir. Halkın %85'i internet kullanmaktadır.

7.5 Bilişim Teknolojisi

ABD, ileri teknolojiye ve verimliliğe sahip firmaları ile bilişim sektöründe dünyada lider konumdadır. ABD firmalarının sahip oldukları küresel belirleyici rol özellikle bilgisayar üretimi, yazılım ve internet servislerinde ortaya çıkmaktadır.

7.6. Basın-TV

Medya özel sektör tarafından idare edilmektedir. Ulusal ve yerel birçok televizyon istasyonu bulunmakla birlikte piyasa GE, NewsCorp, Disney, Viacom, Time Warner ve CBS tarafından paylaşılmış durumdadır. The New York Times, The Washington Post, Los Angeles Times ve The Wall Street Journal ABD'nin dünyaca ünlü gazetelerindedir.

7.7. Enerji

ABD, dünyanın en büyük enerji üreticisi, tüketicisi ve ithalatçısıdır. Dünya sıralamasında petrol rezervleri açısından 14., doğal gazda 4. ve kömürde 2. sırada yer almaktadır. Enerji ithalatının %80'ini ham petrol ve petrol ürünleri oluşturmaktadır. Günlük ham petrol ithalatının 13,47 milyon varil düzeyinde olduğu tahmin edilmektedir. Ham petrol üretiminde en önemli bölgeler Meksika Körfezi, Teksas, Alaska ve California'dır.

Doğal gaz üretimi, dünya üretim artış hızının gerisinde kalmakla birlikte, yıllık 22.902 milyar metreküp üretim ile istikrarını korumaktadır. Daha güvenli ve temiz olması nedeniyle tercih edilen bu enerji kaynağı, üretim tüketimi karşılamadığı için Latin Amerika ülkelerinden de ithal edilmektedir. Teksas, Oklahoma, New Mexico, Louisiana ve Wyoming doğal gaz üretiminde en önemli beş eyalettir.

Elektrik üreten sanayiler kullanım olarak petrol ve petrol ürünlerini değil, kömür ve nükleer enerjiyi seçmişlerdir. Elektrik tüketimi 2012 yılında 3,88 milyar

megawatt/saat düzeyine yükseldiği tespit edilmiştir. Nükleer tesislerin güvenilirliği konusundaki şüpheler nedeniyle kömür tüketimi hızla artış göstermektedir.

7.8. Bankacılık ve Finans

ABD ekonomisinde önemli bir yer tutan ve yaklaşık 6 milyon insanın çalıştığı sektör, aynı zamanda dünyada liderdir. Yasal düzenlemeler, Merkez Bankası (FED), Sermaye Piyasası Kurumu ve Federal Mevzuat Sigorta Şirketi tarafından gerçekleştirilmektedir. New York, finans merkezi olma özelliğini korumakla birlikte Chicago, Boston, Philadelphia, San Francisco ve Los Angeles diğer önemli merkezler olarak öne çıkmaktadır. Dünyanın en büyük menkul kıymet borsası olan New York Borsası'nın (New York Stock Exchange, NYSE) 100'den fazla ülkeyi kapsayan 4000 kayıtlı firması ve Dünya Menkul Kıymet Borsaları Federasyonu (World Federation of Exchanges, WFE) verilerine göre 2011 yılı sonu itibarıyla 16.613 trilyon Dolar piyasa değeri bulunmaktadır. NYSE dışında da ABD çapında birçok menkul kıymetler borsası bulunmaktadır.

8. ÜYE OLDUĞU ULUSLARARASI KURULUŞLAR

Kısaltması	Açılımı	Tercümesi
AfDB	African Development Bank Group (bölge dışı üye)	Afrika Kalkınma Bankası
	Arctic Council	Arktik Konsey
ADB	Asian Development Bank (bölge dışı üye)	Asya Gelişim Bankası
APEC	Asia-Pacific Economic Cooperation	Asya-Pasifik Ekonomik İşbirliği
ASEAN	Association of Southeast Asian Nations (diyalog partneri)	Güneydoğu Asya Uluslar Birliği
ARF	Association of Southeast Asian Nations Regional Forum	Güneydoğu Asya Uluslar Birliği Bölge Forumu
	Australia Group	Avustralya Grubu
ANZUS	Australia-New Zealand-United States Security Treaty	Avustralya-Yeni Zelanda-ABD Güvenlik Anlaşması
BIS	Bank for International Settlements	Uluslararası Ödemeler Bankası

BSEC	Black Sea Economic Cooperation Zone (gözlemci)	Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü
CP	Colombo Plan	Kolomb Planı
CE	Council of Europe (gözlemci)	Avrupa Konseyi
EBRD	European Bank for Reconstruction and Development	Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası
CERN	European Organization for Nuclear Research	Avrupa Nükleer Araştırma Merkezi
FAO	Food and Agriculture Organization	Gıda ve Tarım Örgütü
G5	Group of 5	Üçlü Grup
G7	Group of 7	Yedili Grup
G8	Group of 8	Sekizli Grup
G10	Group of 10	Onlu Grup
G20	Group of Twenty Finance Ministers and Central Bank Governors	Yirmi Maliye Bakanı ve Merkez Bankası Başkanı Grubu
IADB	Inter-American Development Bank	Inter-Amerikan Kalkınma Bankası
IAEA	International Atomic Energy Agency	Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı
IBRD	International Bank for Reconstruction and Development	Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası
ICC	International Chamber of Commerce	Uluslararası Ticaret Odası
ICAO	International Civil Aviation Organization	Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü
ICt	International Criminal Court	Uluslararası Ceza Mahkemesi
INTERPOL	International Criminal Police Organization	Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı
IDA	International Development Association	Uluslararası Kalkınma Kuruluşu
IEA	International Energy Agency	Uluslararası Enerji Ajansı
IFRC	International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies	Uluslararası Kızılağaç ve Kızılay Dernekleri Federasyonu

IFC	International Finance Corporation	Uluslararası Finans Kuruluşu
IFAD	International Fund for Agricultural Development	Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu
IHO	International Hydrographic Organization	Uluslararası Hidrografi Örgütü
ILO	International Labour Organization	Uluslararası Çalışma Örgütü
IMO	International Maritime Organization	Uluslararası Denizcilik Örgütü
IMSO	International Mobile Satellite Organization	Uluslararası Mobil Uydu Örgütü
IMF	International Monetary Fund	Uluslararası Para Fonu
IOC	International Olympic Committee	Uluslararası Olimpiyat Komitesi
IOM	International Organization for Migration	Uluslararası Göç Örgütü
ISO	International Organization for Standardization	Uluslararası Standardizasyon Örgütü
ICRM	International Red Cross and Red Crescent Movement	Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Hareketi
ITU	International Telecommunication Union	Uluslararası Telekomünikasyon Birliği
ITSO	International Telecommunications Satellite Organization	Uluslararası Telekomünikasyon ve Uydu Örgütü
ITUC	International Trade Union Confederation	Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu
MIGA	Multilateral Investment Guarantee Agency	Çok Taraflı Yatırım Garanti Ajansı
NAFTA	North American Free Trade Agreement	Kuzey Amerika Serbest Ticaret Anlaşması
NATO	North Atlantic Treaty Organization	Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü
NEA	Nuclear Energy Agency	Nükleer Enerji Ajansı
NSG	Nuclear Suppliers Group	Nükleer Sağlayıcılar Grubu
OECD	Organization for Economic Cooperation and Development	Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı
OSCE	Organization for Security and Cooperation in Europe	Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı

OPCW	Organization for the Prohibition of Chemical Weapons	Kimyasal Silahların Yasaklanması Örgütü
OAS	Organization of American States	Amerikan Devletleri Örgütü
PIF	Pacific Islands Forum	Pasifik Adaları Forumu
	Paris Club	
PCA	Permanent Court of Arbitration	Daimi Hakem Heyeti
SPC	Secreteriat of the Pacific Community	Pasifik Grubu Sekreterliği
SAARC	South Asian Association for Regional Cooperation (<i>gözlemci</i>)	Güney Asya Bölgesel İşbirliği Örgütü
SECI	Southeast European Cooperative Initiative (<i>gözlemci</i>)	Güneydoğu Avrupa İşbirliği Girişimi
UN	United Nations	Birleşmiş Milletler
UNCTAD	United Nations Conference on Trade and Development	Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı
UNESCO	United Nations Educational, Scientific, and Cultural Organization	Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü
UNHCR	United Nations High Commissioner for Refugees	Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği
UNITAR	United Nations Institute for Training and Research	Birleşmiş Milletler Eğitim ve Araştırma Enstitüsü
UNMIL	United Nations Mission in Liberia	Birleşmiş Milletler Liberya Misyonu
UNOMIG	United Nations Observer Mission in Georgia	Birleşmiş Milletler Gürcistan Gözlem Misyonu
UNRWA	United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East	Birleşmiş Milletler Ortadoğu Filistinli Mülteciler
UNSC	United Nations Security Council	Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi
MINUSTAH	United Nations Stabilization Mission in Haiti	Birleşmiş Milletler Haiti Stabilizasyon Misyonu

UNTSO	United Nations Truce Supervision Organization	Birleşmiş Milletler Anlaşma Süpervizyon Organizasyonu
UPU	Universal Postal Union	Evrensel Posta Birliği
WCL	World Confederation of Labour	Dünya İş Konfederasyonu
WCO	World Customs Organization	Dünya Gümrük Örgütü
WFTU	World Federation of Trade Unions	Dünya Ticaret Birlikleri Federasyonu
WHO	World Health Organization	Dünya Sağlık Örgütü
WIPO	World Intellectual Property Organization	Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü
WMO	World Meteorological Organization	Dünya Meteoroloji Örgütü
WTO	World Trade Organization	Dünya Ticaret Örgütü
ZC	Zangger Committee	Zangger Komitesi

9. İHRACAT

ABD'nin 5 milyarın üzerinde ihracat hacminin bulunduğu 45 pazar bulunmaktadır. Pazarlarının Kuzey ve Güney Amerika, Uzak Doğu, Avrupa ve Orta Doğu gibi çeşitli bölgelere yayılmış olduğu gözlenmektedir. Pazar çeşitliliği açısından zengin olarak değerlendirilebilen ABD'nin ihracat hacmine göre ilk beş pazarı Kanada, Meksika, Çin, Japonya ve Birleşik Krallık'tır. Söz konusu pazarların sıralaması 2007 yılından beri değişmemiştir. 2003 yılından günümüze ihracat pazarları incelendiğinde sıralamada hızla yükselen diğer pazarlar olarak Brezilya ve Hong Kong öne çıkmaktadır. İhracat hacmine göre ülkemiz, ABD'nin 27. en büyük pazarıdır.

9.1. ABD'nin İhracatında Başlıca Ülkeler (Milyar Dolar)

Ülkeler	2014	2015	Değişim 2014-2015 (%)
Kanada	312,4	280,0	-10,4
Meksika	240,2	236,4	-1,6
Çin	123,7	116,2	-6,1

Japonya	66,8	62,5	-6,5
Birleşik Krallık	53,8	56,4	4,7
Almanya	49,0	49,9	1,9
G. Kore	44,5	43,5	-2,2
Hollanda	43,1	40,7	-5,5
Hong Kong	40,8	37,2	-8,9
Belçika	34,8	34,1	-1,9
Brezilya	42,4	31,7	-25,4
Fransa	32,4	31,5	-3,1
Singapur	30,2	28,7	-5,1
Tayvan	26,7	25,9	-2,8
Avustralya	26,5	25,0	-5,5
BAE	22,1	23,0	4,2
İsviçre	22,1	22,3	0,9
Hindistan	21,6	21,5	-0,4
Suudi Arabistan	18,7	19,7	5,3
Kolombiya	20,1	16,5	-17,9
İtalya	17,0	16,3	-4,2
Şili	16,5	15,6	-5,6
İsrail	15,1	13,6	-10,1
Malezya	13,1	12,3	-5,9
Tayland	11,8	11,2	-4,8
İspanya	10,2	10,2	0,5
Türkiye	11,6	9,6	-17,9
TOPLAM	1.619,7	1.504,6	-7,1

9.2. İhracatında Başlıca Ürünler

Uluslararası ticaret açısından bakıldığında, ABD özellikle sermaye ve teknoloji yoğun mallarda karşılaştırmalı üstünlüğe sahip olup başlıca ihraç kalemleri de bu mallardan oluşmaktadır. İhracatında öne çıkan sektörler arasında makine, elektrikli cihazlar, mineral yakıtlar, otomotiv, havacılık ve uzay sanayi, tıbbi cihazlar, değerli taşlar ve mücevherat, plastik sanayi yer almaktadır.

İhracatında azalış gözlenen sektörler arasında değerli taşlar ve mücevherat, demir ve çelik, hububat, kâğıt ve karton ürünleri, inorganik kimyasallar ve alüminyum yer almaktadır. 2012 yılında ihracatı artış eğiliminde olan önde gelen sektörler ise makine, elektrikli cihazlar, mineral yakıtlar, otomotiv, havacılık ve uzay sanayi, tıbbi cihazlar ve plastik sanayi yer almaktadır

10. İTHALAT

Dünya ithalatının %19'unu tek başına temsil eden ABD, dünyanın en çok ithalat yapan ülkesi konumundadır. ABD'nin ithalat politikasının üç temel özelliği şu şekilde sıralanabilir:

- Amerikan halkının ithalat eğiliminin oldukça yüksek düzeyde bulunması,
- Amerikan dolarının uluslararası piyasalarda hakim rolü,
- Mukayeseli olarak ABD iç ekonomik planlamasının yokluğu.

ABD, ithalatının neredeyse tamamını kendi milli parasını kullanarak ödeyen tek ülke olup, diğer ticari ortaklarının aksine cari işlemler açığını (mal ve hizmetler) finanse etmek için ayrıca döviz kazanma çabasına girmemektedir.

10.1. İthalatında Başlıca Ülkeler

ABD'nin ithalatındaki başlıca ülkeler Çin, Kanada, Meksika ve Japonya'dır. Amerikan firmaların üretim tesislerini Çin'e kaydırmalarıyla birlikte Çin'den yapılacak ithalatın ileriki yıllarda daha da artacağı öngörülmektedir.

10.2. ABD'nin İthalatında Başlıca Ülkeler (Milyar Dolar)

Ülkeler	2014	2015	Değişim 2014-2015 (%)
Çin	466,7	502,7	7,7
Kanada	346,8	302,2	-12,9
Meksika	294,1	297,5	1,2
Japonya	134,0	134,8	0,6
Almanya	123,2	126,5	2,6
G. Kore	69,5	74,1	6,6
Birleşik Krallık	54,3	58,8	8,4
Fransa	47,0	48,7	3,7
Hindistan	45,2	46,6	3,1

İtalya	42,1	45,3	7,5
Tayvan	40,6	42,3	4,1
Vietnam	30,6	39,7	29,7
İrlanda	34,0	39,5	16,4
Malezya	30,4	34,6	13,7
İsviçre	31,5	31,8	1,2
Tayland	27,1	29,6	9,1
Brezilya	30,5	28,5	-6,8
İsrail	23,0	24,9	8,4
Suudi Arabistan	47,0	23,4	-50,3
Endonezya	19,4	20,6	6,5
Belçika	20,9	20,0	-4,0
Singapur	16,4	18,5	12,6
Hollanda	20,8	17,6	-15,5
Rusya	23,7	17,4	-26,6
Venezuela	30,2	16,2	-46,3
Kolombiya	18,3	14,7	-19,8
İspanya	14,4	14,6	1,5
Avusturya	10,6	11,5	8,3
Avustralya	10,4	11,2	7,1
Filipinler	10,1	10,6	4,3
İsveç	10,3	10,1	-1,7
Şili	9,5	9,7	2,2
Türkiye	7,4	8,3	12,8
Toplam	2346,0	2308,7	-1,6

10.3. İthalatında Başlıca Ürünler

ABD'nin ithalatında ham petrol, otomobil ve petrol yağları başı çekmektedir. İthalatın %80'inden fazlası mal ithalatı ve %20'ye yakını hizmet ithalatıdır. İthalatın en önemli bölümünü oluşturan ham petrol fiyatlarının son dönemde büyük bir yükseliş göstermesiyle ABD Ekonomisi dış ticaret açığı vermektedir.

11. DIŞ TİCARET REJİMİ

ABD, Dünya Ticaret Örgütü tarafından yürütülen çok taraflı ticaret müzakerelerinin önde gelen aktörlerinden birisidir. ABD'nin taraf olduğu çok taraflı Serbest Ticaret Anlaşmaları, Kuzey Amerika Serbest Ticaret Anlaşması (NAFTA, Meksika ve Kanada ile), Orta Amerika ve Dominik Cumhuriyeti Serbest Ticaret Anlaşması (CAFTA-DR)'dir. CAFTA, Kosta Rika, El Salvador, Guatemala, Honduras ve Nikaragua'yı kapsamaktadır.

Diğer taraftan ülkenin ikili STA imzaladığı ülkeler Avustralya, Bahreyn, Şili, İsrail, Ürdün, Fas, Peru, Umman, Singapur, Panama, Güney Kore ve Kolombiya'dır. Amerikalılar Serbest Ticaret Bölgesi (Küba hariç bütün batı yarımküre ülkeleri), Transatlantik Serbest Ticaret Bölgesi (Avrupa Birliği) ABD-Ortadoğu Serbest Ticaret Bölgesi ve birçok ülke ile STA müzakereleri devam etmektedir. Söz konusu gelişmeler, bir yandan ABD'nin ithalatında liberalizasyona yol açarken, diğer yandan ABD mallarının üçüncü ülkelerde karşılaştıkları dış ticaret engellerini ortadan kaldırarak ABD ihracatının artırılabilmesi için elverişli bir ortam yaratılmasını sağlamaktadır. Bu durum, ekonomide birçok endüstride var olan oligopolistik yapının kırılmasına ve firmaların artan maliyetlerini azaltma yönünde, teknolojik ilerleme de dâhil olmak üzere gerekli tedbirleri almalarına yol açmış ve dolayısıyla maliyetlerde yaşanan artış fiyatlara doğrudan yansıtılmamıştır. Diğer taraftan, ABD, Türkiye dâhil birçok ülkeyle, ikili yatırımı ve ticareti teşvik etmek amacıyla yatırım anlaşmaları yapmıştır.

Bu anlaşmalar genellikle ithalat ve ihracatı olumlu etkilemekle beraber “en çok tercih edilen” ülke statüsünü de güçlendirmektedir. Bu anlaşmaların diğer faydalarının arasında iş atılımlarının, uluslararası kadro transferlerinin, uluslararası finansal, para ve bankacılık işlemlerinin kolaylaştırılması ile patent, marka ve telif haklarının korunması da sayılabilir. Yabancı yatırımcılara ABD'deki yatırımlarını gerçekleştirmeden önce bu tür anlaşmaların getirdiği imkânları ve kısıtlamaları gözden geçirmeleri tavsiye edilmektedir.

11.1. İhracat Rejimi

ABD, bir yandan serbest ticaret anlaşmalarının öncülüğünü yaparken bir yandan da ulusal çıkarları söz konusu olduğunda ulusal yasalarını ön plana çıkarmakta; iç mevzuatına uymadığı veya milli güvenliğini tehdit ettiğini öne sürerek uluslararası camiada kabul görecektir şekilde uluslararası anlaşmalar kapsamındaki istisnai haklarını kullanmaktadır. Özellikle, tarım ve demir-çelik sektöründe aşırı korumacılık uygulayarak yerli üreticiyi uluslararası arenada desteklemektedir. Bu çerçevede, İhracat Geliştirme Programı (EEP) ve Pazar Geliştirme Programı gibi ihracat sübvansiyonlarını uygulamaktadır.

ABD’de ihracata yönelik devlet yardımları, federal ve yerel olmak üzere iki düzeyde yürütülmektedir. Federal düzeydeki yardımlar; Ticaret Bakanlığı, EximBank, Küçük İşletmeler İdaresi, Tarım Bakanlığı, Denizaşırı Özel Yatırım Şirketi, Ticaret ve Gelişme Ajansı ve Dışişleri Bakanlığı tarafından, yerel olarak sağlanan teşvikler ise eyaletlere bağlı kurumlar tarafından sağlanmaktadır.

İhracatla ilgili olarak alınacak kararlarda Başkan’ın İhracat Konseyi (President’s Export Council) ve Sanayi Danışma Programı (Industry Consultations Program) önemli bir güce sahiptir. Uluslararası ticarete en önde gelen danışma komitesi olan Konsey’in amacı; ABD’nin ticarete performansını etkileyebilecek politika ve programlar hakkında tavsiyelerde bulunmak, ihracatın geliştirilmesi için çalışmak, iş çevreleri arasındaki ticaretle ilgili problemlerin çözümüne yardımcı olmak ve iş çevreleri, sanayi, tarım ve resmi kurumlar arasındaki sorunlarda forum görevi yapmaktır. Dış Satım Şirketleri (Foreign Sales Corporations) ise 1984 yılında uygulanmaya başlanan ve firmaların ihracattan sağlanan gelirinin %15-30’unu vergi dışı bırakan bir teşvik uygulamasıdır.

11.2. İthalat Rejimi

ABD’nin ithalat politikasının üç temel özelliği şu şekilde sıralanabilir:

- Amerikan halkının ithalat eğiliminin oldukça yüksek düzeyde bulunması,
- Amerikan dolarının uluslararası piyasalarda hakim rolü,
- Mukayeseli olarak ABD iç ekonomik planlamasının yokluğu

ABD, ithalatının neredeyse tamamını kendi milli parasını kullanarak ödeyen tek ülke olup, diğer ticari ortaklarının aksine cari işlemler açığını finanse etmek için ayrıca döviz kazanma çabasına girmemektedir. ABD’de ihracat ve ithalat ile ilgili kurum Amerika Gümrük ve Sınır Koruma kurumudur (US Customs and Border Protection, cbp. gov). Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (Generalized System Preferences/GSP), UNCTAD/GATT çerçevesinde gelişmekte olan ülkelere gelişmiş ülkeler tarafından sağlanan bir dizi tarife tavizini ifade etmektedir. ABD, GSP kapsamında 129 ülkeye yaklaşık 4881 kalem malın ithalinde gümrük muafiyeti uygulamaktadır.

Söz konusu muafiyetten yararlanabilmek için;

- Ürün GSP listesinde olmalıdır.
- Ürün GSP programı çerçevesinde GSP’den faydalandırılan ülkeler arasında olmalıdır.
- Faydalanan ülke ilgili üründe GSP’den yararlanabilmelidir.
- Ürün katma değer şartlarını sağlamalıdır.
- Ürün ABD’ye doğrudan ihracatçı ülke veya topluluktan ihraç edilmelidir.
- İthalatçı GSP’den yararlanmak istediğini belirtmelidir.

GSP Listelerinde yer alan ürünler Armonize Gümrük Cetveline göre listelenmiştir. 2010 yılında Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (GSP) kapsamında toplam 22,6 milyar dolarlık ithalat gerçekleştirilmiştir. Diğer taraftan 2010 yılında ABD'nin GSP kapsamında gerçekleştirdiği ithalatta ülkemiz; Tayland, Hindistan, Brezilya, Endonezya, Güney Afrika Cumhuriyeti ve Filipinler'den sonra 7. sırada yer almaktadır.

ABD'de gümrükten mal çıkarmanın iki yolu vardır:

1. Gayrı resmi Giriş (Informal Entry): Bu sistemde daha az resmi işlem ve doldurulması gereken daha az resmi evrak vardır. Sadece gümrük formu doldurarak ödenmesi gereken gümrük vergilerini ödeyerek ihraç edilen mallar gümrükten çıkarılabilmektedir.

2. Resmi Giriş (Formal Entry): İhraç edilen mallar bazı standartlar ile bazı belgeleri gerektiriyorsa ilgili belgeler ve doldurulacak resmi evraklar tamamlanarak mallar gümrükten geçirilmektedir. Ancak, 11 Eylül olaylarının ardından ABD limanlarındaki güvenlik önlemleri artırılmış, formaliteler ve kontroller daha da sıkılaştırılmıştır.

11.3. Tarifeler ve Diğer Vergiler

Malların ABD'ye ulaşmasından önce ithalatçı taraf malın bütün gümrük vergilerini ödemelidir. ABD'nin Armonize Tarife Cetveli çerçevesinde bütün ithal edilen mallar gümrük vergili veya gümrük vergisiz giriş sınıflandırılmasına tabidir. Gümrük vergileri, ad valorem, spesifik veya kombine olarak uygulanabilmektedir.

Gümrük vergisi ayrıca menşei ülkeye göre değişmektedir. Malların çoğu en çok kayrılan ülke prensibi çerçevesinde vergilendirilmekte olup, birinci sütundaki Genel Vergi oranlarına tabidir. Bu ülkeler dışında kalan 'normal ticari ilişki' geliştirilmemiş ülkeler, ikinci sütunda yer alan vergilere tabidirler.

Bazı durumlarda gümrük vergisi alınmamaktadır. Bu durumda malın bu kategoriye girdiğini ispatlamak ithalatçının mükellefiyetidir. Bu ürünler 1 numaralı Genel sütununun altında Özel başlığı altında yer alır. Genel Tercihler Sistemi (GTS) çerçevesinde tanınan vergi istisnaları bu özel sütunda yer almaktadır. Tarife cetvelinin 9 numaralı bölümü diğer istisnaları içermektedir.

Burada bazı bilimsel ve kurumsal istisnalar, bireysel istisnalar ve geri gönderilen ABD menşeli mallar yer almaktadır.

ABD Uluslararası Ticaret Komisyonu'nun <http://hts.usitc.gov> adresinden gümrük vergilerine ulaşılması mümkündür. Ürünler bazında gümrük vergileri ve GTS sisteminden yararlanma imkanına ilişkin bilgiye ise yine aynı kurumun

http://dataweb.usitc.gov/scripts/gsp/gsp_tariff.asp adresine 6'lı GTİP kodu girilerek ulaşılması mümkündür.

Tarifelerin %31'i sıfır iken, ortalama MFN tarifeleri %5 civarındadır. Tarım ürünlerinde ortalama tarife oranı %10'dur. Tekstil ve konfeksiyonda genelde tarife oranları %15-30 aralığındadır. Buna rağmen bazı ürünlerde pazara girişi engelleyen kısıtlar fazladır. Bunlardan bazıları aşağıdadır:

Gıda ve tarım ürünlerinden et, konserve ton balığı, süt ürünleri, yer fıstığı, şeker ve şeker içeren ürünler, tütün ve tütün mamullerinde yüksek gümrük vergilerine ek olarak gümrük vergili olarak uygulanan kotalar da pazara girişi zorlaştırmaktadır. Ayrıca süt ürünlerine federal düzeyde verilen birçok destek bulunmaktadır.

İmalat sanayi ürünlerinden ayakkabı (gümrük vergisi ad valorem %9,8-%11,8 arasında değişmektedir), deri ürünleri (gümrük vergisi bavalda ad valorem %13, bayan çantasında %11,2'dir), cam ve cam mamulleri (gümrük vergisi ad valorem %4,6), kol ve duvar saatleri (gümrük vergisi ad valorem %5,4), saat kapları ve parçaları, seramikten duvar ve yer döşemesi, mutfak ve sofr malzemeleri, kostüm mücevherleri (gümrük vergisi ad valorem %6,1), mekanik kalemler ve parçaları (gümrük vergisi ad valorem %4,9) yüksek gümrük vergileriyle korunan sektörlerdir.

11.4. Vergiler

ABD'de vergiler federal, eyalet ve yerel idareler düzeyinde toplanmaktadır. Eyaletlerden bazılarında eyalet vergisi bulunmamakta, bunun yerine yerel vergiler olabilmekte ya da yerel vergiler bulunmayıp eyalet vergisi bulunabilmektedir. Eyalet ve yerel vergiler tüketim, gelir ve/veya satışlar üzerinden olabilmektedir. Bu vergiler federal düzeyde toplanmamaktadır. Federal düzeyde tüketim vergisi uygulanan ürünler alkol, benzin, ulaşım ve iletişim, ozon tabakasına zararlı kimyasallardır. Her eyalet ve yerel idare kendi özel vergi kanunlarına ve vergi toplama idaresine sahiptir. Birçok vergi kanununu uygulayabilmek için gelirin kazanıldığı coğrafi bölgenin bilinmesi zorunludur.

Yabancı uyruklular faiz, kar payı, kira geliri, aylık ücret gibi ABD'de kazandıkları düzenli gelirlerden vergi vermekle yükümlüdürler. Bu vergilerin en fazla uygulandığı oran %35'tir. ABD'de ticari faaliyette bulunan yabancı uyruklular kar üzerinden vergiye tabidirler. Yabancı uyruklu şirketlere kar üzerinden uygulanan en yüksek vergi oranı %35, yerleşik olmayan bireyler için %39,6'dır. Şirketler ayrıca şubeleri için de vergiye tabi olabilirler. Türkiye ve ABD arasında Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması bulunmaktadır.

11.5. Serbest Ticaret Bölgeleri

Serbest ticaret bölgeleri ABD Gümrük ve Sınırları Koruma Birimi (US Customs and Border Protection) tarafından yönetilmektedir. Kurulmaları için Serbest Ticaret Bölgeleri Kurulu'nun onayı gerekmekte olup, Serbest Ticaret Bölgeleri Kanunu'na

tabidirler (<http://ia.ita.doc.gov/ftzpage/grantee/regs.html>). Serbest Ticaret Bölgeleri Kurulu'nun düzenlemeleri, Federal Yönetmelikler Kodu'nun Title 15 başlığı altında, Bölüm 400'de ve ABD Gümrük ve Sınırları Koruma İdaresi Yönetmeliği'nin bölgeler hakkındaki Title 19 başlığı altında, Bölüm 146'da düzenlenmiştir (<http://www.trade.gov/ftz>).

Serbest Ticaret Bölgeleri kamu ve özel sektöre ait kuruluşların sponsorluğunda kurulabilmektedir. Daha önceden ilan edilen ücret tarifeleriyle, belediye hizmetlerine benzer şekilde hizmet verilmektedir. Genel amaçlı bir serbest ticaret bölgesi, kullanıcılara çok uygun fiyatlar ve ulaşım imkânlarıyla donatılmış stoklama ve dağıtım depoları sunmaktadır.

Bu bölgelerin çoğu kullanıcılarına kendi yerlerini inşa etme olanağı tanıyan endüstri parklarını da içermektedir.

Diğer taraftan alt-bölgeler (subzone) genellikle genel amaçlı serbest ticaret bölgelerinde faaliyet göstermesi mümkün olmayan belirli bir fabrika veya üretim kompleksine benzer hakların tanınması şeklindedir. <http://ia.ita.doc.gov/ftzpage/letters/ftzlist-map.html> adresinden bütün eyaletlerdeki serbest bölgelere ulaşılması mümkün bulunmaktadır. Serbest ticaret bölgelerine en fazla girişi olan ürünler, araba ve yedek parçaları, ham petrol ve türevleri, elektronik ürünler ve parçaları, makina ve ekipman, bilgisayar, ofis ekipmanları, tekstil, konfeksiyon ve deri, audio-video ekipman, kimyasallar, meyve suyu konsantreleri, tütün metal ve mineral ürünler, mücevher ve saat olmuştur.

12. ABD'NİN TÜRKİYE'DEKİ DOĞRUDAN YATIRIMLARI

Yılı	Türkiye'deki UDY (milyon \$) 2002-2015/1-11	Türkiye'ye Gelen Toplam UDY -Sermaye Girişi- 2002- 2015/1-11	ABD'nin Toplam UDY İçindeki Payı
2002	2	571	0,4
2003	52	696	7,5
2004	36	1.190	3,0
2005	88	8.535	1,0
2006	848	17.639	4,8

2007	4.212	19.137	22,0
2008	868	14.748	5,9
2009	260	6.266	4,1
2010	323	6.256	5,2
2011	1.403	16.137	8,7
2012	439	10.759	4,1
2013	326	9.866	3,3
2014	325	8.702	3,7
2015	1.566	11.778	13,3
2016/1	11	452	2,43
Toplam	10.759	132.732	8,11

Kaynak: T.C. Merkez Bankası

12.1. Ülkemizin ABD'deki Yatırımları

T.C. Merkez Bankası Ödemeler Dengesi verilerine göre Türkiye'nin ABD'deki doğrudan yatırım tutarı tablosu aşağıda sunulmaktadır.

YIL	Türkiye'nin ABD'deki Doğrudan Yatırım Tutarı (Milyon Dolar)
2002	43
2003	69
2004	46
2005	21
2006	39
2007	82
2008	532
2009	55
2010	53

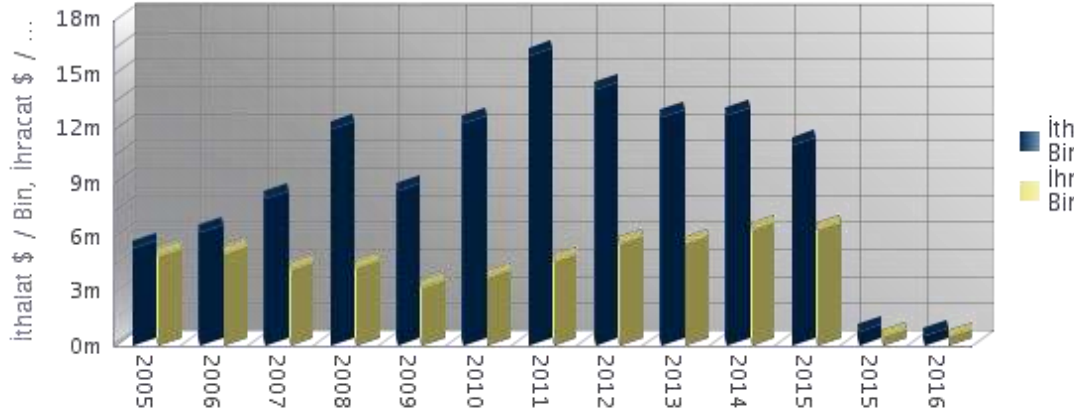
2011	41
2012	139
2013	228
2014	449
2015	1.343
2016/1	85
TOPLAM	3.225

Kaynak: T.C. Merkez Bankası

12.2. Türkiye ile ABD Arasında Gerçekleştirilen Ticaret Rakamları

Yıl	İhracat \$ / Bin	İhracat Değ. %	İthalat \$ / Bin	İthalat Değ. %	Hacim \$ / Bin	Denge \$ / Bin
2005	4.910.715	1,0	5.375.548	13,3	10.286.263	-464.832
2006	5.060.854	3,1	6.260.873	16,5	11.321.727	-1.200.019
2007	4.170.688	-17,6	8.166.068	30,4	12.336.756	-3.995.380
2008	4.299.941	3,1	11.975.929	46,7	16.275.870	-7.675.988
2009	3.222.821	-25,0	8.575.737	-28,4	11.798.558	-5.352.916
2010	3.762.919	16,8	12.318.745	43,6	16.081.665	-8.555.826
2011	4.584.029	21,8	16.034.121	30,2	20.618.150	-11.450.092
2012	5.604.232	22,3	14.130.546	-11,9	19.734.778	-8.526.314
2013	5.640.247	0,6	12.596.170	-10,9	18.236.417	-6.955.924
2014	6.341.841	12,4	12.727.562	1,0	19.069.403	-6.385.720
2015	6.397.372	0,9	11.127.985	-12,6	17.525.357	-4.730.614
2015/1	495.678	3,4	754.061	-27,1	1.249.739	-258.383
2016/1	467.188	-5,7	600.801	-20,3	1.067.989	-133.614

Ülke İthalat İhracat Grafiği

Genel Durum

Türkiye'nin ABD'ye ihracatı, 2008 yılında 4,3 milyar Dolar, ABD'den ithalatı ise 12,0 milyar Dolar olarak gerçekleşmiştir. 2009 yılında ise ABD'ye ihracatımız 3,2 milyar Dolar'a, bu ülkeden ithalatımız da 8,6 milyar Dolar'a gerilemiştir. ABD ile 2009 yılı dış ticaretimizde ülkemiz aleyhine 5,3 milyar Dolar açık verildiği görülmektedir. 2010 yılı itibarıyla ülkemizin ABD'ye ihracatı 3,8 milyar Dolar, ABD'den ithalatı ise 12,3 milyar Dolar olarak gerçekleşirken bu ülke ile ticaretimizde 8,6 milyar Dolarlık bir açık verildiği görülmektedir.

2008 yılı ile karşılaştırıldığında, 2009 yılında ABD'ye ihracatımızda yaklaşık 1,1 milyar Dolar (%24,9) civarında düşüş kaydedilmiş, bu ülkeden ithalatımızda ise 3,4 milyar Dolar (%28,4) değerinde azalma yaşanmıştır. 2010 yılı itibarı ile ABD'ye ihracatımız 2009 yılına kıyasla %16,7 artış ile yaklaşık 3,8 milyar olmuştur. Aynı dönemde ülkeden ithalatımızda da önceki yıla göre %43,6 artış gerçekleşmiştir.

ABD ile dış ticaret hacmimiz 2010 yılı itibarıyla 16 milyar Amerikan Doları'dır. Bu rakam önceki yıla kıyasla yaklaşık %36,4 oranında artış anlamına gelmektedir. 2011 yılında Türkiye'nin ABD'ye ihracatı bir önceki yıla göre % 21,8 artış göstererek 4,6 milyar dolar olarak gerçekleşirken, ABD'den ithalatımız % 30,1 artış ile 16,0 milyar dolara yükselmiştir. 2011 ABD ile olan dış ticaret hacmimiz %28,2 artarak 20,6 milyar dolara yükselmiştir. Ancak, ABD ile dış ticaretimizde Türkiye aleyhine olan dış ticaret açığı bir önceki yıla göre % 30,8 artarak 11,4 milyar dolara yükselmiştir.

2012 yılında ABD'ye ihracatımız bir önceki yıla göre %22,3 artarak yaklaşık 5,6 milyar dolar yükselmiştir. Diğer taraftan aynı dönemde ABD'den ithalatımız %11,9 azalış ile 14,1 milyar dolara gerilemiştir. Bu durum ülkemiz aleyhine olan dış ticaret açığını 2012 yılında bir önceki yıla göre %25,5 daha düşük seyretmesini sağlamıştır.

2011 yılında Türkiye'nin en çok ihracat yaptığı eyaletler arasında Michigan (529 Milyon Dolar), Texas (514 Milyon Dolar), New York (503 Milyon Dolar), New Jersey (488 Milyon Dolar) ve California (452 Milyon Dolar) yer almaktadır. 2010 yılında en çok ihracat yaptığımız 6. eyalet olan Michigan'a ihracatımız bir önceki yıla göre %64,9 artmıştır. 2011 yılında en çok ithalat yaptığımız eyaletler arasında ise Texas, Washington, New Jersey, Louisiana ve New York bulunmaktadır.

13. TÜRKİYE'NİN ABD'YE İHRACATI

13.1. ABD'ye İhracatımızda Başlıca Ürünler (Bin Dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2013	2014	2015
7214	Demir/çelik çubuklar (sıcak haddeli, dövülmüş, burulmuş, çekilmiş)	361036	522757	564224
6802	Yontulmaya, inşaata elverişli işlenmiş taşlar (kayagan hariç)	295084	320549	320467
8703	Otomobil, steysin vagonlar, yarış arabaları	439986	49969	302800
8803	Balon, hava gemisi, planör vb. diğer hava taşıtlarının aksam ve parçaları	218861	247611	274277
8411	Turbojetler, turbo-propeller, diğer gaz türbinleri	192241	227818	231414
5702	Dokunmuş halılar, yer kaplamaları (kilim, sumak, karaman vb)	165158	212475	229407
8708	Kara taşıtları için aksam, parçaları	111593	188302	226898
8701	Traktörler	68701	170723	179853
9999	Başka yerde belirtilmemiş ürünler	189470	168955	173353
6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet, mutfak bezleri	152167	174933	172166
7113	Kıymetli metaller ve kaplamalarından mücevherci eşyası	117201	129832	154832
2401	Yaprak tütün ve tütün döküntüleri	138818	178276	135203
7208	Demir/çelik sıcak hadde yassı mamulleri- genişlik 600mm. fazla	55588	319818	133691

7306	Demir/çelikten diğer tüpler, borular, içi boş profiller	214463	234139	127784
7305	Demir/çelikten diğer tüp ve borular-kaynaklı vb.-çapı>406, 4mm	10347	40338	125435
8418	Buzdolapları, dondurucular, soğutucular, ısı pompaları	72122	94800	101922
7213	Demir/çelik filmaşın (sıcak haddelenmiş, rulo halinde)	24749	161475	96386
9401	Oturmaya mahsus mobilyalar, aksam-parçaları	29776	51187	76503
8409	İçten yanmalı, pistonlu motorların aksam-parçaları	101335	103220	72314
5407	Sentetik iplik, monofil, şeritlerle dokumalar	48211	51116	67953
9303	Diğer ateşli silahlar	73622	61627	60547
813	Meyve (kurutulmuş) (0801, 0806'dekiler hariç)	44035	56469	54870
4009	Vulkanize edilmiş kauçuktan boru ve hortumlar ve donanımları	61660	78725	52938
6908	Sırlı seramikten döşeme, kaldırım taşları, şömine, duvar karosu	32506	43309	52527
8702	Toplu halde yolcu taşımağa mahsus motorlu taşıtlar	41599	45266	50960
1704	Kakao içermeyen şeker mamulleri (beyaz çikolata dahil)	55259	54909	49157
2106	Tarifenin başka yerinde yer almayan gıda müstahzarları	37054	46612	47028
2939	Bitkisel alkaloidler vb. Tuzları, esterleri, eterleri ve diğer türevleri	30569	30071	45964
5511	Suni-sentetik devamsız elyaftan iplikler (perakende)	32814	47856	43745
6109	Tişört, fanila, diğer iç giyim eşyası (örme)	31754	34227	41901
2009	Meyve ve sebze suları (fermente edilmemiş, alkol katılmamış)	8405	24403	39706
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	52262	34003	38034
5603	Dokunmamış mensucat (emdirilmiş)	22362	25590	34219
6204	Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	32324	34332	34219

7216	Demir/alaşimsız çelikten profil	20454	44947	33643
3923	Eşya taşıma ambalajı için plastik mamulleri, tıpa, kapak, kapsül	26107	30748	33067
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	10976	7859	30431
7013	Masa, mutfak, tuvalet, ev tezyinatı vb için cam eşya	30826	34619	30368
2001	Sebze, meyve, sert kabuklu meyve ve yenilen diğer bitki parçaları	31135	28367	30040
5701	Düğümlü, sarmalı halılar, yer kaplamaları	32873	39834	29893
	Diğer	1.925.667	1.893.350	1.799.324
	Toplam	5.641.170	6.345.416	6.399.463

2010 ve 2011 yıllarında gözlenen birçok ürün grubu ihracatımızdaki artış eğilimi 2012 yılında da devam etmiştir. ABD'ye 2012 yılı ihracatındaki %72'sini oluşturan ihracatımızda önde gelen ilk 40 ürün grubu incelendiğinde; ürün gruplarının %80'inin ihracatındaki artış gözlenmektedir.

Azalışın gözlendiği ürün grupları arasında demir çelik ürünleri (profiller, filmaşın, alaşımli çelikten profiller), kurutulmuş meyve, işlem görmemiş sentetik devamsız lifler, eğlence ve spor amaçlı tekneler ve yatlar, eşya ambalajlamada kullanılan çuval ve torba yer almaktadır.

2011 yılında %41,5 artışın gözlendiği otomotiv sektörü ihracatımız 2012 yılında %37,8 artarak yaklaşık 706 milyon dolara yükselmiştir. Otomotiv sektöründe binek otomobil ihracatımız %26 artış ile 581 milyon dolara, otobüs ihracatımız %165 artış ile 32,5 milyon dolara ve traktör ihracatımız %141 artış ile 92,5 milyon dolara yükselmiştir. Otomotiv yan sanayi ihracatımız 2012 yılında %10,6 artarak 112,8 milyon dolara ulaşmıştır.

Deri ve deri mamulleri ihracatımız %21 aratarak 38,5 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu sektörde en yüksek artış %101 ile deriden ceket ve paltolarda gözlenmiş olup, söz konusu alt sektör ihracatımız 8,8 milyon dolara ulaşmıştır. Diğer deri ve hazır kösele mamulleri kategorisinde gerçekleşen ihracatımız %10,7 artarak 224,8 milyon dolara yükselmiştir.

2010 yılı itibarıyla ABD'ye demir-çelik sektöründeki ihracatımız %73,1 oranında artış yakalarken 2011 yılında bu rakam %72,9'luk artış ile 755,7 milyon dolara ulaşmıştır. 2012 yılında demir-çelik sektörü ihracatımız bir önceki yıla göre %34 artarak 997 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

2012 yılında makine, elektrik ve elektronik sektörü ihracatımız %32,2 artarak 640,6 milyon dolara ulaşmıştır. Makine sektörü ihracatımız 2012 yılında bir önceki yıla göre %31,4 artarak 596 milyon dolara yükselirken, elektrik ve elektronik sektörü %45,4 artarak 43,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Makine sektörü ihracatımızda artış gösteren alt sektörler arasında patlamalı motorlar (%4,3 artış ile 97,9 milyon dolara yükselmiştir), sıvılar için tulumbalar (%112,5 artış ile 18,9 milyon dolara yükselmiştir), hava gaz kompresörleri (51148,5 artış ile 2,7 milyon dolara yükselmiştir), toprak kazma makineleri (%77,2 artarak 19,5 milyon dolara yükselmiştir), buzdolabı (%51,8 artarak 55,9 milyon dolara yükselmiştir), örme ve dokuma makineleri (%16,7 artış ile 3,7 milyon dolara yükselmiştir) ve yıkama makineleri (5 kat artarak 1,4 milyon dolara yükselmiştir) yer almaktadır.

Elektrik ve elektronik sektörü ihracatımızda artış kaydedilen alt sektörler arasında; elektrik motorları (%35,9 artarak 1,6 milyon dolara yükselmiştir), radyo-TV cihazları (10 kat artarak 10,3 milyon dolara yükselmiştir), elektrik devre bölücü ve irtibat cihazları (%154,8 artarak 8,4 milyon dolara yükselmiştir), vantilatörler (%59,4 artış ile 559,8 bin dolara yükselmiştir), motor ateşleme tertibat ve cihazları (%22 artarak 219,7 bin dolara yükselmiştir) ve elektrik kabloları (%46,4 artarak 6,5 milyon dolara yükselmiştir) yer almaktadır.

2012 yılında ABD'ye gıda ve tarım sektörü ihracatımızın %22,8 artarak 438,1 milyon dolara ulaştığı tespit edilmektedir. Gıda ve tarım sektöründe en çok artışın gözlemlendiği alt sektörler arasında diğer hububat, diğer yağlar tohumlar, Antep fıstığı kuru incir, tütün, fındık, kurutulmuş, sebzeler, peynir, çay, zeytinyağı, hayvansal ve bitkisel diğer yağlar, meyve konserveleri yer almaktadır.

Diğer yandan, ABD'ye altın, mücevherat ve kıymetli taşlar ihracatımızda, özellikle altın zincir dışında kalan altın mücevherin (özellikle GTİP kodu 71.131.950 olan ürün) 2008 yılı Temmuz ayı itibarıyla ABD'nin Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi kapsamından çıkartılmasına bağlı olarak 2008 ve 2009 yıllarında sırasıyla %40 ve %30 oranında düşüş gerçekleştiği görülmektedir. 2010 yılında ABD'ye ihracatında %4,6 oranında artış gözlenen sektörün 2011 yılı ihracatı %8,6'lık düşüş ile 129,6 milyon dolara gerilemiştir. 2012 yılında ise anılan sektör ihracatımız %1 artarak 130,6 milyon dolar olmuştur.

2012 yılında Türkiye'nin en çok ihracat yaptığı eyaletler arasında Teksas (677 milyon dolar), New Jersey (660,3 milyon dolar), Michigan (630,1 milyon dolar) ve Kaliforniya (395,9 milyon dolar) yer almaktadır. Kaliforniya (%12,4 azalış ile); ihracatımızda hedef eyaletlerimiz (New York, Teksas, Kaliforniya, Florida, Illinois ve Georgia) arasında 2012 yılı ihracatımızın azaldığı tek eyalet konumundadır. 2012 yılında hedef eyaletlere yönelik ihracatımızın ABD'ye ihracatımızdaki payı %39,4

olarak gerçekleşmiştir. Bu eyaletlerin gerçekleştirdiği toplam ithalatın %0,22'si ülkemiz üzerinden gerçekleşmektedir.

13.2. ABD'den İthalatımız

13.2.1. ABD'den İthalatımızda Başlıca Ürünler (Bin Dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2013	2014	2015
8802	Diğer hava taşıtları, uzay araçları	704382	1280580	1581687
7204	Demir/çelik döküntü ve hurdaları, bunların külçeleri	2014714	1524700	1014045
5201	Pamuk (kardesiz, taranmamış)	869368	914957	527652
3004	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	372837	420797	367629
1201	Soya fasulyesi	217045	272513	338851
8411	Turbo jetler, turbo-propeller, diğer gaz türbinleri	212197	302403	316886
9999	Başka yerde belirtilmemiş ürünler	371563	295076	259836
2713	Petrol yağlarının/bitümenli minerallerden elde edilen yağların kalıntıları	232859	295537	252504
2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. Katı yakıtlar	544767	539564	214751
9018	Tıp, cerrahi, dişçilik, veterinerlik alet ve cihazları	212894	275606	209637
8703	Otomobil, steysin vagonlar, yarış arabaları	80226	168467	197165
4703	Sodalı ve sülfatlı odun hamuru	198126	164105	178912
3002	İnsan ve hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	103723	147694	166767
4804	Kraft kağıt/kartonlar-sıvanmamış-rulo veya tabaka halinde	188881	212293	150846
4401	Yakmaya mahsus ağaçlar; yonga, talaş, döküntü, kırıntı vb	80638	82142	135890
9021	Ortopedik cihazlar, kırıklara mahsus cihazlar, işleme cihazı vb.	169657	165591	133124
802	Diğer kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş) (kabuğu çıkarılmış/soyulmuş)	134880	142104	130203

3904	Vinil klorür/halojenli diğer olefin polimerleri (ilk şekilde)	264034	197559	123376
8803	Balon, hava gemisi, planör vb. Diğer hava taşıtlarının aksam ve parçaları	122457	114491	113680
8708	Kara taşıtları için aksam, parçaları	87169	82794	111849
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	321047	210977	111282
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	24	6294	109603
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	138494	105272	90769
7508	Nikelden diğer eşya	72965	81226	85987
8471	Otomatik bilgi işlem makineleri, üniteleri	73211	88771	76623
9022	Radyasyonlu cihazlar, x ışınlı jeneratörler, tedavi koltukları	82697	53586	75587
8481	Muslukçu, borucu eşyası-basınç düşürücü, termostatik valf dâhil	69358	56032	71071
2303	Niştacılık, şeker pancarı, şeker ve içki sanayinin artık ve posaları	147393	95527	69497
2916	Doymamış asiklik ve siklik mono karboksilik asitler ve türevleri	69736	60879	65038
8413	Sıvılar için pompalar, sıvı elevatörleri	52547	63480	64248
2915	Doymuş asiklik monokarboksilik asitler vb. Türevleri	49790	56235	63598
3822	Laboratuvarlarda, teşhiste kullanılan karma reaktifler	61546	63533	62793
8517	Telli telefon-telgraf için elektrikli cihazlar	49055	61631	61585
9027	Fiziksel, kimyasal tahlillere mahsus cihazlar, mikrotomlar	76939	78334	61584
7308	Demir/çelikten inşaat ve aksamı	4236	9171	61112
8429	Dozerler, greyder, skreyper, ekskavatör, küreyici, yükleyici vb.	43803	25768	59078
5502	Suni lif demetleri	41274	43585	55746
4002	Sentetik kauçuk, taklit kauçuk, stiren-butadien kauçuğu vb	89786	89746	55686
8421	Santrifüjle çalışan kurutma, filtre, arıtma cihazları	51499	52189	55528

1006	Pirinç	45699	108574	52583
	Diğer	3.873.107	3.718.096	3.193.685
	Toplam	12.596.623	12.727.879	11.127.973

2011 yılında da birçok ürün kategorisinin ithalatında artış gözlenirken, 2012 yılında ithalatımızın %78'inin oluşturan ilk 40 ürün grubunun %50'sinde azalış gözlenmiştir. Azalış gözlenen ürün grupları arasında hava taşıtları, pamuk, ilaç, hava taşıtları aksam ve parçaları tıbbi cihazlar, aşı, serum ve kan, turbo jetler ve gaz tribünleri, canlı hayvanlar, otomatik bilgi işlem makineleri gibi çeşitli sektörlerden ürün grupları yer almaktadır.

Sektör bazında ithalatımız incelediğinde; tarımsal ürünlerin %24,1 demir ve çelik ürünlerinin %40,9, kimyasalların %17,6, diğer sanayi yarı mamullerinin %3,5, makineler ve ulaşım araçlarının %8,6, dokumacılık ürünlerinin %14,9 ve hazır giyim %18,1 azaldığı tespit edilmektedir. 2012 yılında ABD'den ithalatımızın arttığı sektörler arasında %3,3 artış ile mineral yakıtlar ve mineral yağlar ve %22,3 artış ile demir dışı metaller yer almaktadır.

Diğer yandan, ABD'nin altın mücevherat ithalatında özellikle altın zincir dışında kalan altın mücevherin (özellikle GTİP kodu 71.131.950 olan ürün) 2008 yılı Temmuz ayı itibarıyla ABD'nin Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi kapsamında çıkartılmasına bağlı olarak 2008 ve 2009 yıllarında sırasıyla %40 ve %30 oranında düşüş gerçekleştiği görülmektedir. 2010 yılında ABD'nin ithalatında %3,5 oranında artış gözlenen sektörün 2011 yılı ithalatı %12,2'lik düşüş ile 121,2 milyon dolara gerilemiştir.

14. İKİ ÜLKE ARASINDAKİ TİCARETİN ALTYAPISINI DÜZENLEYEN ANLAŞMA VE TOPLANTILAR

Anlaşmanın Adı	İmza Tarihi	İmza Yeri
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması	03.12.1985	Washington
Çifte Vergilendirmeyi Önleme	26.03.1996	Washington
ABD ile Ticari İstişare Mekanizması Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptı	20.01.1998	Ankara
Ticaret ve Yatırım İlişkilerinin	29.09.1999	Washington

Geliştirilmesine İlişkin Anlaşma

2. Dönem Ticaret ve Yatırım Konseyi Ortak Bildirisi (TİFA)	12.07.2001	Ankara
1. Dönem Ekonomik Ortaklık Komisyonu Toplantısı (EOK)	26-27.02.2002	Ankara
3. Dönem TİFA Toplantısı	25.04.2002	Washington
2. Dönem Ekonomik Ortaklık Komisyonu Toplantısı (EOK)	01-02.12.2003	Washington
4. Dönem TİFA Toplantısı	24.01.2006	Ankara
3. Dönem Ekonomik Ortaklık Komisyonu Toplantısı (EOK)	08-09.02.2007	Ankara
5. Dönem TİFA Toplantısı	12-13.04.2007	Washington
4. Dönem Ekonomik Ortaklık Komisyonu Toplantısı (EOK)	16-17.04.2008	Washington
6. Dönem TİFA Toplantısı	13.01.2009	Ankara
Enerji Verimliliği, Yenilenebilir Enerji ve Temiz Kömür Teknolojilerine ilişkin bir Mutabakat Zaptı	04.04.2009	
Enerji Çalışma Grubu (EÇG) 5. Toplantısı	01.03.2010	
5. Dönem Ekonomik Ortaklık Komisyonu Toplantısı (EOK)	08.06.2010	Ankara
7. Dönem TİFA Toplantısı	15-16.07.2010	Washington
6. Dönem Ekonomik Ortaklık Komisyonu Toplantısı (EOK)	02-03.03.2011	Washington

8. Dönem Ticaret ve Yatırım Konseyi Toplantısı (TİFA)	13.07.2011	Ankara
7. Dönem Ekonomik Ortaklık Komisyonu Toplantısı (EOK)	03.10.2012	Ankara
8. Dönem Ekonomik Ortaklık Komisyonu Toplantısı (EOK)	08.05.2012	Ankara
9. Dönem Ekonomik Ortaklık Komisyonu Toplantısı (EOK)	28-29.11.2012	Washington
9. Dönem TİFA Toplantısı	21.02.2013	Washington
10. Dönem EOK Toplantısı	23.05.2013	Ankara

14.1. Türkiye-ABD Ticaret ve Yatırım Çerçeve Anlaşması (TİFA)

1999 tarihinde imzalanan Ticaret ve Yatırım Çerçeve Anlaşması (TİFA) kapsamında; 9. Dönem TİFA Toplantısı 21 Şubat 2013 tarihinde Washington'da gerçekleştirilmiştir. 10. Dönem TİFA Toplantısının 2016 yılında Ankara'da yapılması planlanmaktadır.

TİFA Toplantılarına Müsteşar/Müsteşar Yardımcısı başkanlık etmektedir. ABD tarafında muhatap makam ABD Ticaret Temsilciliği'dir.

14.2. Ekonomik Ortaklık Konseyi (EOK)

Ekonomik Ortaklık Konseyi çalışmaları Dışişleri Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. 11. Dönem EOK Toplantısı 11-12 Şubat 2015 tarihlerinde Washington'da gerçekleşmiştir.

EOK Toplantılarına Müsteşar/Müsteşar Yardımcısı başkanlık etmektedir, ABD tarafında muhatap makam ABD Dışişleri Bakanlığı'dır.

14.3. Yürürlükteki Anlaşmalar

Anlaşma Adı	İmza Tarihi	RG Tarih ve No'su
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması	03.12.1985	13.08.1989-20251
Çifte Vergilendirmeyi Önleme	26.03.1996	31.12.1997-23217
Ticaret ve Yatırım Çerçeve Anlaşması (TIFA)	29.09.1999	11.02.2000-23961

15. YATIRIMLAR

ABD hâlihazırda dünyanın en fazla doğrudan yabancı sermaye çeken ülkelerinden birisidir. Ayrıca, Amerikan Hazinesi'nin çıkardığı borçlanma tahvilleri ve bonoları bütün dünya yatırımcıları açısından önemli bir yatırım aracıdır. ABD'deki sermaye piyasaları tüm dünya yatırımcılarının sermaye aktardığı piyasalardır.

Amerika Birleşik Devletleri genellikle yabancı yatırımcıya konuksever bir yatırım ortamı ile birlikte geniş pazar imkânları sunmaktadır. Vergi kanunları, haksız rekabet, menkul kıymetlerin halka satışı, tüketicinin korunması, işçi ve göçmen hukuku, telif hakkı, marka ve patent, icra-iflas, gıda, eczacılık ürünleri, çevre ve kirlilik kontrolüne ilişkin düzenlemeler, yabancı yatırımcıyı ilgilendiren federal kanunlar kapsamındadır. ABD hukuk düzeni, federal yargının yanı sıra, eyalet ve yerel hukuk düzenlemeleri üstüne kurulmuş ender bir kanuni sistemdir.

ABD'de işletme kurmayı planlayan yatırımcılar belli federal ve eyalet iş teşviklerinden ve yardımlarından faydalanabilmektedir. Örneğin, Ekonomik Kalkınma İdaresi (Economic Development Administration), ABD Konut ve Kentsel Kalkınma İdaresi (U. S. Department of Housing and Urban Development Administration), yerel eyalet kalkınma kurumları ve yerel Ticaret Odaları (Chambers of Commerce) bu türden yardımlar sağlayan kuruluşlar arasındadır. Bu kuruluşların yanı sıra Küçük Ölçekli İşletmeler İdaresi (Small Business Administration) de bu türden yardım sağlayan kuruluşlar arasında sayılabilir.

ABD'ye yönelik yabancı sermaye yatırımlarının büyük bir kısmı başta İngiltere olmak üzere, Japonya, Almanya, Hollanda, Kanada ve Fransa tarafından yapılmaktadır. 1980'li yıllardan itibaren ABD'deki yabancı sermaye yatırımları

dikkat çekici boyutta artarken, ABD'nin yurtdışına yönelik yatırımlarında özellikle 2000'li yıllarda dikkate değer artışlar görülmektedir.

ABD'deki yabancı yatırımlara ve ABD'nin dış yatırımlarına ilişkin daha detaylı bilgilere <http://www.bea.gov/international/index.htm> adresinden ulaşmak mümkündür.

15.1. ABD'deki Doğrudan Yabancı Sermaye Yatırımları 2012-2014 (Milyon Dolar)

	2012	2013	2014
Tüm Ülkeler	2.604.033	2.754.704	2.901.059
Kanada	219.822	235.247	261.247
Avrupa	1.830.192	1.894.777	1.977.215
Türkiye	655	649	680
Latin Amerika	95.212	116.031	127.032
Afrika	3.726	2.317	2.321
Orta Doğu	20.785	22.073	20.338
Asya Pasifik	434.296	484.259	512.906

15.2. ABD'nin Yurtdışındaki Doğrudan Yatırımları 2012-2014 (Milyon Dolar)

	2012	2013	2014
Tüm Ülkeler	4.410.015	4.693.348	4.920.653
Kanada	366.709	390.172	386.121
Avrupa	2.445.652	2.650.757	2.781.666
Türkiye	4.945	4.366	4.384
Latin Amerika	828.721	849.777	897.679
Afrika	55.849	59.569	64.233
Orta Doğu	40.306	46.626	52.168
Asya Pasifik	672.777	696.447	738.786

16. ABD'DE ŞİRKET KURMA

Dünyanın en büyük ekonomisi olan ve rekabetin en yoğun yaşandığı bu piyasada şirket kurarken, özellikle ekonomik maliyetlerin düşürülmesi açısından çeşitli teşvik mekanizmalarından yararlanılması önem taşımaktadır. ABD'de şirket kurulurken, en önemli husus kurulacak şirketin türüdür. Şirketler, Ortaklık (Partnership), Ticari Şirketler (C veya S Corporations), Sınırlı Ortaklık (Limited Partnership) ve Sınırlı Sorumlu Şirket (Limited Liability Company) şeklinde faaliyet gösterilebilmektedir. Özellikle ortaya çıkması muhtemel hukuki anlaşmazlıkların çözümünde, seçilen şirket türü hukuki prosedürün şeklini değiştirmektedir. Şirketin türüne karar verildikten sonra, şirketin faaliyet göstermesi açısından zorunluluk arz eden önemli hususlar aşağıda sıralanmıştır:

Lisans: Şirketin faaliyet göstermesi için iş yerinin bulunduğu Eyalet Valiliği/Yerel İdare gibi resmi kuruluşlardan alması gereken ruhsattır.

İşveren Kimlik Numarası: Özellikle işçi çalıştırılan şirketler için zorunludur.

Yerleşme Sertifikası: Kiralanacak veya satın alınacak gayrimenkule ait belgedir.

Firma ismi: Kurulacak şirketin belirli bir ismi olması gerekmektedir.

Marka, patent: Şirkete ait telif haklarının korunması ile ilgili olarak belge alınması, şirketin yararına.

Vergi: Vergi ödemek için numara almak zorunludur.

ABD'de şirket kurmak isteyen yabancı işadamlarının "oturma" ve "çalışma" iznine sahip olması zorunludur. Şirketin türüne karar verilmesinin ardından; genellikle Eyaletlerin Valilik Ofislerinde faaliyet gösteren ilgili bölüme başvurularak, formların doldurulması sonrasında bu bölümün verdiği "lisans" ile ticari faaliyet gösterme yetkisi alınmaktadır.

Şirkette ABD'li bir ortağın bulunması kuruluş aşamasının kolaylaşmasını sağlamaktadır. Şirketin kurulması ve lisansın alınmasının ardından, eğer işadamı şirket ortağı ise E1, şirketin sponsorluğunda yönetici ise H1B vizesi almak üzere vize statüsünü değiştirme talebinde bulunabilmektedir. Her iki vize, aslında ABD'de "geçici çalışma" vizesi olup, sırasıyla 2 ve 3 yıllık kalış süreleri sağlamaktadır. Vize konularında göçmen işlerinde uzmanlaşmış avukat veya danışmanlık firmaları ile temasa geçilmesi tavsiye edilmektedir.

ABD genelinde yabancı uyrukluların mülk edinmesinde herhangi bir kısıtlama bulunmamaktadır. Gayrimenkul alım satım işlemleri "emlakçı" şeklinde nitelendirilebilecek firmalar aracılığıyla yapılmakta, hem alıcı hem de satıcı bu

firmalara komisyon vermek suretiyle işlemi gerçekleştirmektedir. Alım-satım işlemlerinde banka veya diğer mali kurumların sağladığı 30 yıla varan vadeli krediler de kullanılabilir.

ABD'deki federal yönetim biçiminden dolayı, şirket kurma ve teşvik mekanizmaları uygulama bazında eyaletler arasında farklılık göstermektedir. Bu itibarla, ABD'de faaliyet gösterilecek bölge seçilirken şirket kurma prosedürlerinin belirlenmesi ve teşvik imkanlarının araştırılması önemlidir.

17. ABD'YE KADRO TRANSFERİNE İLİŞKİN GÖÇMENLİK KOŞULLARI

ABD'de yatırım yapmayı düşünen yabancı yatırımcılar değişik kaygılar taşımaktadır. Yatırımcının amaçlarına uyabilecek en uygun iş yapısına karar verebilmek için emlak, şirket yapısı ve vergi konularında avukatlara danışmak önem arz etmektedir. Bununla birlikte, yabancı yatırımcıların ABD'deki yatırımlarında başlangıçta gözden kaçırabilecekleri en önemli konulardan bir tanesi göçmenlik konusudur. Bu konunun planlanması ABD'de kurulacak şirketin hisse sahiplerinin ve dolayısıyla hisse paylarının kararlaştırılmasını içermektedir. Yatırımcı şirket veya birey, ABD'deki işlerinin yürütülmesi için gerekli personelini getirememesi durumunda çok büyük masraflara maruz kalabilir.

Yabancı yatırımcılar ve vasıflı personeli ABD'ye çeşitli geçici veya geçici olmayan vizelerle girebilirler. Tabii ki kişinin ve işveren şirketin konumuna göre birçok vize alternatifleri söz konusu olabilir. Her izin kategorisinin beraberinde getirdiği farklı gereksinim ve sınırlamalar vardır ve ABD göçmen yasalarının ihlali ABD'li işveren ve yabancı çalışan için ciddi yaptırımlar getirir. Kadro transferi açısından elde edilebilecek avantajlardan azami ölçüde yararlanmak ve ABD göçmen kanunlarının ihlal edilmediğinden emin olabilmek için ABD'de şirketleşmenin ön aşamalarında alternatif göçmenlik stratejilerini gözden geçirmek gerekir.

Yabancı personeli ABD'ye transfer etmek için en sık başvurulmuş vize çeşitleri "E-1 Ticaretçi Vizesi", "E-2 Yatırımcı Vizesi", "L-1 Çok Uluslu Şirketler arası Kadro Transfer Vizesi", "H-1B Çalışma Vizesi" ve "H-3 Stajyer Vizesi" dir. Bunlar geçici olarak çalışma hakkı tanıyan vizelerdir.

Diğer alternatifler arasında yabancı yatırımcılar için çok uygun olan (Yeşil Kart-Green Card olarak da bilinen) çok uluslu şirket yöneticileri ve müdürleri için kullanılan göçmen vizesinin yanı sıra; iş sahası yaratan yatırımcılar için kullanılan "Göçmen Yatırımcı Vizesi" sayılabilir.

18. ABD'DE SAĞLANAN YATIRIM TEŞVİKLERİ

ABD'de değişik eyaletlerce kendi bölgesindeki yatırımları ve ihracatı artırmak amacıyla, yatırımın yapılacağı yer, sektör, yaratacağı istihdam ve yatırımın büyüklüğü gibi kriterleri dikkate alarak, bedelsiz arazi temininden uygun koşullu kredi sağlamaya ve vergi muafiyetinden bedelsiz arazi teminine kadar çok çeşitli teşvikler sağlanmaktadır. Virginia ve Maryland eyaletlerinde uygulanan yerel teşvikler aşağıda derlenmiştir.

19. ŞİRKET BİRLEŞMELERİ VE MARKA SATIN ALMALAR

ABD'de sınır ötesi şirket birleşmeleri ve el değiştirmeler serbest piyasa kuralları içerisinde gerçekleşmekte, herhangi bir devlet teşviki bulunmamakla beraber bazı satın almalar ulusal güvenlik nedeniyle engellenebilmektedir.

ABD piyasası, tekstil ve konfeksiyon, makine, otomotiv ve yan sanayi, beyaz ve kahverengi eşya, gıda, yer ve duvar kaplama malzemesi, çelik ve porselen mutfak eşyası, mobilya, cam mamulleri gibi pek çok üründe ülkemiz ihracatçılarına önemli imkânlar sunmaktadır. Söz konusu ürünlerin büyük bir bölümü, ülke çapında örgütlenmiş perakende satış mağazalarında piyasaya sürülmektedir. Dolayısıyla satın alınması finansal bakımdan güç görünen bu mağazaların dağıtım ağına girmek, küçük ölçekli firmalar için daha anlamlı görünmektedir.

Ayrıca ülkede belirli ölçüde satış ağının da oluşturulması imkân dâhilindedir. ABD piyasasında tutunan firmaların büyük bir bölümünün, ithalat, ihracat ve satış işlemlerini bu ülkede kurdukları şirketleri vasıtasıyla bizzat yönettikleri gözlemlenmektedir.

ABD'de özellikle tüketim malları olmak üzere üretim faaliyetleri, ülkedeki yüksek maliyetler nedeniyle diğer ülkelerde yaptırılmaktadır. Bu çerçevede, üretim ve ihracat gerçekleştirmek amacıyla küçük ölçekli Türk firmalarının kendi aralarında birleşerek ölçeği çok büyük olan ABD pazarına yönelmelerinde fayda görülmektedir.

1985 yılında "U.S. Chamber of Commerce" ile imzalanan anlaşma ile DEİK çatısı altında kurulan ilk İş Konseyi olan Türkiye-ABD İş Konseyi (TAİK), Türkiye ile ABD arasında ticari ve sınai işbirliğinin ve ortak yatırımların artırılması, üçüncü ülkelerde Türk-Amerikan işbirliği imkânlarının değerlendirilmesi, ticareti ve ortak girişimleri kısıtlayıcı mevzuat ve uygulamaları tespit ederek, bunların kaldırılması veya iyileştirilmesi yönünde ilgili mercilere tavsiyelerde bulunulması ile Türkiye'nin ve Türk ekonomisinin ABD'de tanıtımına katkıda bulunulması amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

İş Konseyi faaliyetleri arasında, Komite Başkanları tarafından koordine edilen enerji ve altyapı, bankacılık ve finans, Ankara ilişkileri, ATC ilişkileri, doğrudan yatırım ve dış ticaret, ilaç, iletişim, kültür ve sanat, kurumsal ilişkiler, otomotiv, savunma ve güvenlik, siyasi ilişkiler, Telekom ve yeni medya komitelerinin yürüttüğü çalışmalar bulunmaktadır.

Türkiye-ABD İş Konseyi'nin ABD'deki muhatap kuruluşu American-Turkish Council (ATC) ile birlikte Washington'da düzenlediği Ortak Yıllık Konferans, Türkiye-ABD ekonomik işbirliğine ilişkin en geniş forumdur. Enerji, inşaat ve proje geliştirme, savunma, telekomünikasyon ve ulaştırma, tarım ve gıda, tekstil, finans ve bankacılık, turizm sektörlerinde ve Türkiye'deki ve ABD'deki yatırım ve ticaret olanakları konularında gerçekleştirilen oturumlarda iş dünyası ve resmi yetkililer bir araya gelerek ekonomik ve politik alanda bilgi alışverişini gerçekleştirmekte ve iş imkânlarını değerlendirmektedir. Her yıl Yıllık Konferans sırasında TAİK Yürütme Kurulu, ABD Kongre Üyeleri, Hükümet Temsilcileri, düşünce kuruluşları, uluslararası finans kuruluşları ile ABD'li basın temsilcilerini ziyaret ederek fikir alışverişinde bulunmaktadır.

İş Konseyi faaliyetlerinde Türkiye'nin ABD'de tanıtımına büyük ağırlık verilmektedir. Bu kapsamda, New York, Chicago, Houston, Columbus, San Francisco, Boston, New Orleans, Charlotte ve Manchester'da ikili işbirliği imkânlarını konu alan seminerler düzenlenmiştir.

Ayrıca, Türkiye'yi ziyaret eden Amerikalı işadamları, kongre üyeleri, senatörler ve kongre danışmanları için çeşitli brifingler ve toplantılar da organize edilmektedir. ABD Eski Başkanı B. Clinton, ABD Eski Dışişleri Bakanı Hillary Clinton, ABD Başkan Yardımcısı Joe Biden, ABD Ticaret Temsilcisi Michael Froman, ABD Ticaret Bakanı Penny Pritzker TAİK'in ağırladığı kişiler arasındadır.

20. A.B.D. DEKİ TÜRK MESLEK ÖRGÜTLERİ

WASHINGTON TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Ömür DEMİR KIZILARSLAN

WASHINGTON Ticaret Baş müşaviri

Tuba HATİPOĞLU

Ticaret Müşavir Yardımcısı

Adres: Turkish Embassy Office Of the Commercial Counsellor

2525 Massachusetts Avenue, N.W.

Washington, DC 20008 / U.S.A.

Tel: 00 1 202 612 67 80-

81Faks: 00 1 202 238 06 29

E-posta: vasington@ekonomi.gov.tr

Sorumluluk Bölgesi: District of Columbia, Maryland, Virginia, West Virginia

CHICAGO TİCARET ATAŞELİĞİ

Adres: Turkish Consulate General Office of the Commercial Attache

444 N Michigan Ave. Suite:2930

Chicago, IL 60611 USA

Tel:001 312 410 90 05 /07

Faks:001 312 410 90 06

E-posta: sikago@ekonomi.gov.tr

Sorumluluk Bölgesi: Illinois, Iowa, Minnesota, Michigan, Kansas, Missouri, Ohio, Nebraska, North Dakota, South Dakota, Wisconsin, Indiana

LOS ANGELES TİCARET ATAŞELİĞİ

Murat GÖREN

Los Angeles Ticaret Ataşesi

Adres: Turkish Consulate General Office of the Commercial Attache

6380 Wilshire Blvd. Suite: 1710

Los Angeles CA 90048

Tel: 00 1 323 852 1894

Fax :00 1 323 852 1896

E-posta : losangeles@ekonomi.gov.tr

Sorumluluk Bölgesi: Güney Kaliforniya, Arizona ,Colorado, Utah, Hawaii ve Pasifik Adaları

BOSTON TİCARET ATAŞELİĞİ

Ali Alperen KAÇAR

Boston Ticaret Ataşesi

Adres: Turkish Consulate General Office of the Commercial Attache

31 Saint James Ave. Suit 840,

Boston 02116 / USA

Tel: 001 857 991 1684

Faks: 001 857 991 1686

E-posta: boston@ekonomi.gov.tr

Sorumluluk Bölgesi: Connecticut, Massachusetts, Maine, New Hampshire, Rhode Island, Vermont

HOUSTON TİCARET ATAŞELİĞİ

Engin YAŞAR
Houston Ticaret Ataşesi

Adres: Turkish Consulate General Office of the Commercial Attaché
One Riverway
777 South Post Oak Lane
Suite 1375
Houston, TX 77056-U.S.A
Tel: 00 1 713 850 73 75
Fax:00 1 713 850 72 82
E-posta: houston@ekonomi.gov.tr
Web Sitesi: Houston Ticaret Ataşeliği

Sorumluluk Bölgesi Teksas, Arkansas, Louisiana, Oklahoma, Alabama, Mississippi,
Tennessee, New Mexico

MİAMİ OFİSİ

Halit AKÇAĞLAYAN
New York Ticaret Ataşesi

Adres:Office of the Commercial Attache
1001 Brickell Bay Drive, Suite 2016,
Miami, FL 33131 / U.S.A.
Tel: +1 305 379 5420
Faks: +1 305 379 5421
E-posta: miami@ekonomi.gov.tr
Web Sitesi: Miami Ofisi

Sorumluluk Bölgesi: Florida, Georgia, North Carolina, South Carolina, Puerto Rico

NEW YORK TİCARET ATAŞELİĞİ

Mustafa Ali YURDUPAK
New York Ticaret Ataşesi

Adres: Turkish Consulate General Office Of The Commercial Attache
825 3rd Ave 5th Floor,
New York, NY 10022
United State of America
Tel: 001 212 687 15 30-31
Faks: 001 212 684 20 78
E-posta: newyork@ekonomi.gov.tr

Sorumluluk Bölgesi: New York, New Jersey, Delaware, Pennsylvania, Kentucky
SAN FRANCISCO TİCARET ATAŞELİĞİ

Ebru GÜLSOY ROJAS ATENCIO
San Francisco Ticaret Ataşesi

Adres: Turkish Consulate General Office of the Commercial Attaché
One Embarcadero Center Suite 1130
San Francisco CA 94111
United State of America
Tel: + 1 415 362 10 35
Faks: + 1 415 362 10 36
E-posta: sanfransisco@ekonomi.gov.tr

Sorumluluk Bölgesi: Kuzey Kaliforniya, Nevada

SEATTLE OFİSİ

Recep DEMİR
Los Angeles Ticaret Ataşesi

Adres: Office of the Commercial Attache,
2033 6th Ave. Suite 990, Seattle,
WA 98121 / U.S.A
Tel: +1 206 441 4323
Faks: +1 206 448 0368
E-posta : seattle@ekonomi.gov.tr
Web Sitesi: Seattle Ofisi

Sorumluluk Bölgesi: Alaska, Idaho, Montana, Oregon, Washington, Wyoming

ABD - Türkiye İş Konseyi

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu-DEİK çerçevesinde Kurulan İş Konseyi

Web Adresi : https://www.deik.org.tr/Konsey/35/T%C3%BCrkiye_ABD.html

Türk-Amerikan Ticaret Odası

Amerika'nın New York kentinde Federal düzeyde kurulan Ticaret Odası

Web Adresi : <http://www.turkishuschamber.org/>

Türkiye Cumhuriyeti Washington Büyükelçiliği

Dış İşleri Bakanlığı tarafından A.B.D'nin Washington şehrinde kurulmuş olan büyükelçiliğimiz

Web Adresi : <http://washington.emb.mfa.gov.tr/>

21. ABD'DE BULUNAN TÜRK DERNEKLERİ

ALABAMA

Turkish American Association of Alabama-TAAA

Başkan: Aynur Ateş-Vloon

PO Box 531385

Birmingham, AL 35253

Tel: (205) 222-8875

Fax: (205) 871-7532

E-mail: info@alabamaturks.org

Website: www.alabamaturks.org

ARIZONA

Turkish American Association of Arizona-TAA-AZ

Başkan: Arzuhan Kavak

PO Box 119

Tempe, AZ 85280

E-mail: info@taaaz.org

Website: www.taaaz.org

ARKANSAS

American Turkish Association of Arkansas - ATA-AR

Başkan: Dr. Coşkun Bayrak

124 Grenoble Circle

Maumelle, AR 72113

E-mail: ata-ar@gmail.com

CALIFORNIA

Association of Turkish Americans of S. California-ATASC

Başkan: Burcu Tansu

2419 E. Harbor Blvd #185
Ventura, CA 93001

Tel: (949) 415-8875

Website: www.atasc.org

Turkish American Association of California-TAA-CA

Başkan: Berk S. Evrensel

2053 Grant Road #123
Los Altos, CA 94024

Tel: (831) 238-6104

E-mail: taac@taaca.org

Website: www.taaca.org

CONNECTICUT

S. N. England Turkish American Cultural Association, Inc.-SNETACA

Başkan: Hikmet Aslan

P.O. Box 270304
West Hartford, CT 06127

Website: www.snetaca.org

E-mail: info@snetaca.org , aslan@hartford.edu

FLORIDA

Florida Turkish American Association-FTAA

Başkan: Serap Odabas Yigit

3020 NE 32nd Ave. Suite 123
Ft. Lauderdale, FL 33308

Tel: (561) 572-7788

Fax: (561) 209-5954

E-mail: contact@FTAA.com

Website: www.ftaa.com

Turkish American Cultural Association of Florida, Inc.-TACAF

Başkan: Bulent Tavlan

30335 USF Holly Dr.
Tampa, FL 33620

E-mail: tacaforg@yahoo.com

Website: www.tacaf.org

GEORGIA

Turkish American Cultural Association of Georgia - TACAGA

Başkan: Unal Bozdog

P.O. Box 190013
Atlanta, GA 31119

E-mail: info@tacaga.org

Website: www.tacaga.org

HAWAII

Turkish American Friendship Association of Hawaii - TAFAH

Başkan: Engin Turkalp

1330 Ala Moana Blvd., #1506
Honolulu, HI 96814

Tel: (808) 593-0500

Fax: (808) 596-9546

E-mail: turkalpe@hawaii.rr.com

ILLINOIS

Turkish American Cultural Alliance of Chicago- TACA-Chicago

Başkan: Orhan Ilgaz Ulger

3845 N. Harlem Avenue
Chicago, IL 60634-2217

E-mail: taca@tacaonline.org

Website: www.tacaonline.org

Turkish American Association for Cultural Exchange -TAACE

Başkan: Hayati Turan

7901 Central Ave.
MortonGrove, IL, 60053

E-mail: taace@taace.org

Website: www.taace.org

INDIANA

American Turkish Association of Indiana-ATA-IN

Başkan: Yesim Gokmen Polar

P.O. Box 78341
Indianapolis, IN 46278

E-mail: ata-indiana@ata-in.org

Website: www.ata-in.org

MARYLAND

Maryland American Turkish Association-MATA

Başkan: Cennet Köse Rivera

P.O. Box 762
Columbia, MD 21045

E-mail: info@matamd.com

Website: www.matamd.com

MICHIGAN

Turkish American Cultural Association of Michigan-TACAM

Başkan: Nilüfer Esen-Bilgin

P.O. Box 3445
Farmington Hills, MI 48333

Tel: (248) 438-8580

Fax: (248) 626-8279

E-mail: president@tacam.org

Website: www.tacam.org

MINNESOTA

Turkish American Association of Minnesota-TAAM

Başkan: Esra Rigg

P.O. Box 240394
Apple Valley, MN 55124

E-mail: taam@taam.org
Website: www.taam.org

NEW JERSEY

Azerbaijan Society of America

Başkan: Tomris Azeri

20 Skyview Terrace
Clifton, NJ 07013

E-mail: tomris@att.net, Website: www.azeris.com

NEW YORK

Istanbul University Alumni Association of USA-IUMEZUSA

Başkan: Chait Oktay

P.O. Box 453
New York, NY 10014

Tel: (201) 887-6246

Website: www.iomezusa.org

The Society of Turkish American Architects, Engineers and Scientists, MIM

Başkan: Tuna Tanrıöver

821 UN Plaza
New York, NY 10017

E-mail: info@m-i-m.org

Turkish Women`s League of America

Başkan: Şermin Özçilingir

821 UN Plaza 2nd Fl.
New York, NY 10017

Tel: (212) 308-7416

E-mail: atkbnewyork@gmail.com, info@atkb.org
Website: www.atkb.org

Turkish Society of Rochester

Başkan: Levent Kozaci

677 Beahan Rd.
Rochester, NY 14624

E-mail: tsrochester@gmail.com
Website: www.tsor.org

NORTH CAROLINA

American Turkish Association of North Carolina -(ATA-NC)

Başkan: Nihat Çubukçu

P.O. Box 3035
Cary, NC 27519-3035

Website: www.ata-nc.org

OHIO

Ahiska Turkish American Community Center - ATACC

Başkan: Islom Shakhbandarov

1306 East Fifth Street
Dayton, OH 45402

Tel: (937) 760-8029

Website: ataccdayton.org

Turkish American Association of Central Ohio-TAACO

Başkan: Serap Üstel

PO Box 3566
Dublin, Ohio 43016

Website: www.taaco.org

PENNSYLVANIA

Turkish American Friendship Society of the United States - TAFSUS

Başkan: İbrahim Onaral

3 N. Columbus Blwd. Unit 103
Philadelphia, PA 19106

Tel: (215) 606-8499

Fax: (215) 895-1695

E-mail: info@tafsus.net

Website: www.tafsus.net

Pittsburgh Turkish American Association - PTAA

Başkan: Atilla Soran

P.O. Box 7545
Pittsburgh, PA 15213

Website: www.ptaa.org

TEXAS

American Turkish Association of Houston - ATA-Houston

Başkan: Özlem Direk

P.O. Box 460253
Houston TX, 77056-8253

E-mail: president@atahouston.org

Website: www.atahouston.org

Turkish American Association of San Antonio - TAASA

Başkan: Murat Tas

P.O Box 780523
San Antonio, TX 78278

E-mail: secretary@taa-sa.org

Website: www.taa-sa.org

Turkish American Association of Northern Texas - TURANT

Başkan: Z. Naci Kavrar

P.O. Box 802995
Dallas, TX 75380

E-mail: turant@turant.org
Website: www.turant.org

WASHINGTON

Turkish American Cultural Association of Washington - TACAWA

Başkan: Sevket Numanoglu

P.O. Box 357
Kirkland, WA 98083

Tel:206-339-8222

E-mail:info@tacawa.org
Website: www.tacawa.org

WASHINGTON, DC

American Turkish Association of Washington, DC - ATA-DC

Başkan: Gizem Salcigil White

1526 18th St, NW
Washington, DC 20036

Tel:888 282 3236

E-mail:info@atadc.org
Website: www.atadc.org

WISCONSIN

Turkish American Association of Wisconsin - TAA Wisconsin

Başkan: Serkan Akcan

1517 W Pierce St.
Milwaukee, WI 532204 ,

Tel: (414) 671-1257

Website:www.facebook.com/TAAWisconsin/

22. KAYNAKÇA

- 1-CIA World Factbook- <https://www.cia.gov/>
- 2-TRADE MAP-www.trademap.org
- 3-United States Census Bureau-,[www. chartsbin.com](http://www.chartsbin.com)
- 4-Trading Economics- <http://tr.tradingeconomics.com/>
- 5-T.C. Merkez Bankası- <http://www.tcmb.gov.tr/>
- 6- Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi – www.ekonomi.gov.tr
- 7- DEİK- www.deik.org.tr